

marec 1975

la vida espiritual

duhovno
življenje

Int-ot. 601

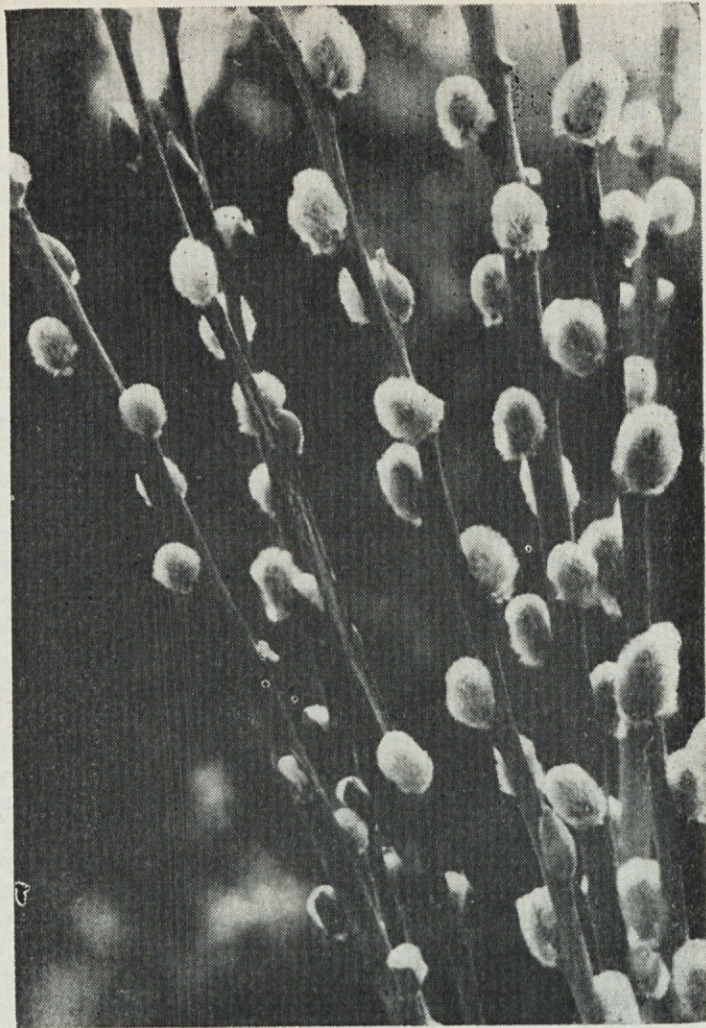
ESLOVENIA EN LA CARCEL COMUNISTA

La situación en Eslovenia bajo el régimen comunista es desesperante y en esto no influyen las relaciones amistosas o tensas con los soviéticos. La presión sobre la Iglesia es muy fuerte; al comienzo fue más brutal y evidente, ahora es más sutil y oculta. Antes, por ejemplo, cuando el obispo Vovk se preparaba para administrar la confirmación en el interior, comunistas fanáticos lo rociaron con petróleo y le prendieron fuego. Las quemaduras agravaron su enfermedad y apresuraron su muerte. La mayor parte de los sacerdotes fueron, al menos una vez, encarcelados o castigados de otra forma. Los obispos, en una de sus cartas de protesta, preguntaron al gobierno, con todo derecho, cómo era posible que los sacerdotes eslovenos —modelos de honradez y sacrificio a lo largo de toda la historia nacional— se transformaron de repente en criminales. El régimen reconoce, en la letra la libertad religiosa, pero en la práctica hace todo lo posible para destruir la fe e impedir su enseñanza y su difusión. Los comunistas volcaron toda su atención hacia la juventud. Consecuencia de su educación es la decadencia religiosa-moral de las generaciones joven y adulta. Sólo los miembros del partido y los oportunistas gozan de cierta libertad y de algunos derechos humanos; para los demás reina el terror (la omnipotente policía secreta OZNA, luego llamada UDBA; decretos administrativos, etc.). Mientras se pavonean la mentira, la insolencia y la hipocresía, la verdadera cultura decae.

(Continuará)

Na 1. strani platnic:

Domačija v Predosljah pri Kranju (foto Ivan Makovec)

(foto Marjan Šušteršič)

Vsem naročnikom, bralcem in prijateljem želimo, da bi čimbolj
dojeli smisel in pomen Jezusovega trpljenja, smrti in vstajenja., in
da bi iz velikonočne skrivnosti črpali življenjski optimizem ter spod-
budo in moč za krščansko življenje.

Duhovno življenje

Sveto leto v večnem mestu

Ob 23,30 na božični večer dne 24. 12. 1974 je Pavel VI. s tremi simboličnimi udarci s srebrnim kladivom odprl sveta vrata v baziliki sv. Petra in s tem pričel sveto leto 1975 v Rimu, v katerem so vsi ljudje poklicani k notranjemu spreobrnjenju in k spravi z Bogom in brati. Za to priložnost so postavili papežu prestol blizu svetih vrat v preddverju bazilike, kjer so bili zbrani kardinalski zbor, papeška kapela, diplomatski zbor, člani glavnega odbora za sveto leto, predstavniki vaticanske države, zastopniki javne uprave, pokrajine in dežele in mesta Rima. Obred odprtja svetih vrat je potekal takole: Ko je papež prispel v preddverje, se je pričel spokorni obred. Po klicanju sv. Duha je papež prišel k svetim vratom. Vrhovni penitenciar kardinal Paupini mu je izročil umetniško izdelano srebrno kladivo, delo kiparja Ameriga Tota, s katerim je Pavel VI. trikrat udaril na vrata. Pri vsakem udarcu je papež zapel latinski verz, na katerega je odgovorila množica. Pri prvem udarcu je papež zapel: „Odprite

vrata pravičnosti“; skupščina je odgovorila: „Hočem vstopiti skozi nje in izreči hvalo Gospodu“. Pri drugem udarcu je papež zapel: „To so vrata Gospodova“; množica je odgovorila: „Skozi ta vrata vstopajo pravični.“ Pri tretjem udarcu je papež zapel: „Vstopil bom v Tvojo hišo, Gospod“; skupščina je odgovorila: „Pokleknil bom k molitvi v Tvojem svetišču“. Uslužbenci bazilike („Sanpietri-ni“) so takrat s posebno napravo pričeli počasi spuščati ves blok svetih vrat počasi na tla v notranjost cerkve.

Sikstinska kapela je zapela psalm 99. Nato je Pavel VI. zapel neko antično molitev in odšel s prestola po preddverju do vdolbine svetih vrat. Tu je pokleknil, kratko molil in nato s pastirsko palico vstopil skozi vdolbino v cerkev. Za njim so šli kardinali asistenti, ministranti, sikstinska kapela, kardinalski zbor, nadškofje in škofje, spovedniki v vaticanski baziliki, duhovniki, ki so stregli nato pri sveti maši, prelati in kaplani svetega očeta in predstavniki laičnih oblasti in

diplomatskega zbora, ki so akreditirani pri sv. sedežu. Ti so imeli svoj prostor v baziliki pod ložo sv. Longina. Cerkev je bila nabito polna vernikov in romarjev. Pri oltarju konfesije je Pavel VI. daroval božično polnočno sv. mašo in najprej zapel božično pesem „Slava Bogu na višavah“. Kasneje je imel pridigo, v kateri je novabil vse, naj bi skupaj obhajali Kristusovo rojstvo in skupno izvedli jubilej prenove in sprave.

Na sveti dan 25. 12. 74 je Pavel VI. daroval ob 11 dopoldne sv. mašo v baziliki sv. Petra. Opoldne je prispel na zunanjo ložo bazilike, kjer je podelil blagoslov mestu in vsemu svetu in prebral božično poslanico. „Bratje in sinovi Rima in vsega sveta.“ — tako je pričel Pavel VI. svojo poslanico. „kako lepo in preroško je ponavljati v tej blagoslovljeni uri, s tega izbranega kraja, nad vse srečno oznanilo angelskih glasov: „Ne bojte se; zakaj glejte, oznanjam vam veliko veselje, ki bo za vse ljudstvo: Rodil se vam je danes v mestu Davidovem Zveličar, ki je Kristus Gospod.“

Papež je omenil, da je Božič prva velika stran krščanske misli in povabil vse da modro sprejemajo ta nauk da razblinijo temo noči, v katero smo usodno pogreznjeni, navzlic številnim naporom, med katerimi so mnogi uspešni in hvalevredni, da bi prižgali luč razuma na temno in nezanesljivo stezo naših korakov.“

Zjutraj ob 10-ih na sveti dan so kardinali Poletti, Confalonieri in Traglia kot papeški legati s tremi simboličnimi udarci s kladivom odprli sveta vrata; prvi v lateranski baziliki, drugi v baziliki Marije snežne, tretji pa v baziliki sv. Pavla.

Kongres dečkov — pevcev

V soboto 28. decembra je bila v baziliki sv. Petra prva velika mednarodna prireditev sv. leta 1975 v Rimu z odprtjem 15. kongresa malih pevcev — pueri cantores —, ki so prispeli v Rim z vsega sveta. Nad 10.000 dečkov vseh narodov je s svojimi srebrnimi glasovi pelo v baziliki cerkvene pesmi, potem ko jim je predsednik njihove mednarodne zveze Jožef Roucariol izrekel uvodni pozdrav. Peli so Machov „Tu es Petrus“, Di Lassov: „Agnus

Dei“, štiriglasno vesoljno molitev vernikov z „Exaudi nos“ in Gallusov „Resonet in laudibus“. Po tej verski slovesnosti so imeli ob 18 uradno odprtje kongresa v dvorani konzervatorija sv. Cecilije v Rimu v navzočnosti predstavnikov svetnih in cerkvenih oblasti.

Sloviti mali pevčki z lesenim križcem iz Pariza so imeli nato koncert, v teku katerega so med drugim izvajali Charpentierovo „Laudate Dominum“, Mozartovo „Ave Maria“, Griegovo Solveignovo pesem in Brittnovo „Cantato“.

V nedeljo 29. decembra ob devetih zvečer so mladi pevci priredili v cerkvi sv. Ignacija koncert narodov. Peli so zbori malih pevcev iz Holandske, Anglije, Belgije, Švice, Italije, Avstrije, Francije, ZDA, Kolumbije, Brazilije in Nemčije. V ponedeljek dne 30. decembra 1974 ob 18 zvečer je v okviru kongresa malih pevcev Sikstinska kapela priredila koncert v dvorani za avdienco, ob devetih zvečer pa koncert božičnih pesmi v baziliki S. Maria degli angeli.

Nedelja, 29. decembra

V nedeljo 29. 12. opoldne je papež pozdravil z okna svoje študijske sobe „vse pripadnike Cerkve-romarice, ki prihajajo z vseh krajev sveta na trg sv. Petra in priznavajo v apostolu Petru pričevalca Kristusa, Sina živega Boga in njihovega vesoljnega pastirja.“ „S tega okna“ — je nadaljeval papež — „vedno občudujemo, ljubimo in blagoslavljamo vse brate in sinove, ki so tu in prihajajo sem...“

Pavel VI. je nato izrekel posebno pohvalo in opogumljenje voditeljem in učiteljem ital. katoliških šol, ki so bili na trgu in ki so

imeli svoj študijski sestanek v Rimu. Papež je poudaril nujno potrebo jasnih moralnih in duhovnih načel, ki morajo prevevati resnično oblikovalno in družbeno šolo.

V ponedeljek 30. in v torek 31. decembra so bili verski obredi v štirih patriarhalnih bazilikah in katakombah. Ob 17-ih je bilo v vatikanski baziliki jubilejno bogoslužje.

Cerkev
Marije
Kraljice
v Slovenski
vasi
(foto Marijan
Šušteršič)

Za novo leto, 1. 1. 1975, je papež daroval sv. mašo v baziliki sv. Petra in proslavil svetovni dan miru v navzočnosti 10.000 malih pevcev 15-ih narodnih zvez iz raznih krajev sveta, ki so s svojim petjem predstavljali en sam zbor vere in molitve. Hkrati s svojim pozdravom zanje je papež naslovil svojo besedo na vse ljudi, ki imajo dobro voljo, s povabilom k pomirjenju duhov ter poudaril, „Če hočemo resnični mir, mu moramo dati dušo, duša miru pa je ljubezen.“ Papež je poudaril, da je mir umetnost, da živimo v slogi, stvarnost, ki jo vsi želimo in potrebujemo. Ljudje se morajo nujno poznati, živeti skupaj; so družbena bitja, oblikujejo družine, rodove, narode, in danes streme po združitvi v eno samo družino,

Med dejavniki, ki so proti miru, je papež navedel načelno oporekanje proti miroljubnim metodam in kraljestvu miru, nedoumljivo strahotnost svetovnega in krajevnega oboroževanja, politiko nasprotujočih si ravnovesij, silovitost razrednih borb, strahoten porast organizirane zločinstvenosti in žarišča gveril in vojn na različnih krajih sveta. Pri tem je Pavel VI. navedel v programatični točki svetega leta — v spravi — načelo in metodo za pospeševanje miru; izvajanje tega načela in metode pa je težko, ker je treba vprašanje miru prestaviti s političnih, vojaških, socialnih in ekonomskih po-

dročij na duhovno življenje ljudi. Toda — tako je nadaljeval papež — samo to je področje resničnega miru, miru v dušah prej kot v delih, v javnem mnenju prej kot v pogodbah, v srcih ljudi prej kot v premirju orožja. Duša miru je ljubezen, ki izhaja iz božje ljubezni in se razliva v ljubezen do ljudi. To je ključ sistema resničnega miru.

Opoldne na novoletni dan je papež z okna svoje študijske sobe vsem, ki so se zbrali na trgu svetega Petra, izrazil željo, naj bi novo leto uresničilo namene duhovne in moralne preнове in verske in civilne sprave.

O duhovniških poklicih

Dne 4. januarja 1975 je Pavel VI. dovolil prvo splošno avdienco v svetem letu 1975. V dvorani za avdienco se je zbralo nad 2.500 vernikov, med njimi je bilo 1.500 udeležencev tretjega kongresa pospeševalcev duhovnih poklicev iz vse Italije. Papež je govoril o duhovnih poklicih, ki so v središču največje zaskrbljenosti in zanimanja Cerkve. Problem je težak in nujen in zajema vso cerkveno skupnost. Duhovni poklic je sicer v bistvu dar sv. Duha, ki ga nudi posamezniku, toda najde v cerkveni skupnosti privilegiran prostor za svoj razvoj. Kot božji klic, ki predpostavlja človekov odgovor, dobi v cerkveni skupnosti najprimernejše okolje, da poklicani ta dar dojamajo.

Pavel VI. je izrekel veliko upanje, ki ga ima v mladino. Ta stremi po resnih, smelih, težkih stvarih ;zato je upati, da bo posebna specializirana evangelizacija uspešna vzbuditi še številne nove poklice.

Za poklice pa je treba moliti. Kristus sam nam je naročil: „Prosimo Gospoda žetve, da pošlje delavce na svojo žetev.“

Povabilo Rimljanom

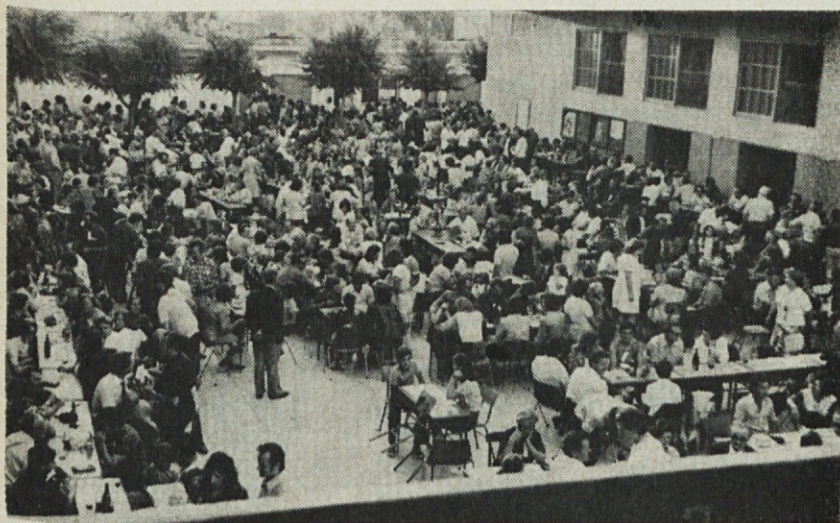
V nedeljo 5. januarja je daroval za svetoletne romarje v baziliki sv. Petra sveto mašo kardinal Pignedoli.

V svojem opoldanskem nagovoru pred angelovim češčenjem je Pavel VI. posebej povabil Ri-

mljane, naj pokažejo ob veliki in dolgotrajni priložnosti svetega leta resnični čut spoštljive, krščanske in ljubeznive gostoljubnosti. Pokazati je treba romarjem vesoljno in sveto obličje Rima. Posebej bo treba spoštovati notranji verski in duhovni vidik svetega leta.

Beseda misijonarjem

Okrog 600 misijonarjev, duhovnikov, redovnikov, redovnic in laikov, ki odhajajo v misijone, je sprejelo na praznik Gospodovega razglasenja v baziliki sv. Petra iz rok Pavla VI. misijonski križ. V baziliki je bila velika množica romarjev in predstavniki 70 misijonskih ustanov. Med daritvijo

Tombola za pomoč slovenskim misijonarjem na dvorišču misijonišča v Slovenski vasi 5. jan. 1975 (foto Marijan Šušteršič)

Molitveni namen za marec

Splošni: Molimo, da bi katoliške univerze gojile iskren dialog med krščansko vero in človeškimi vedami.

Misijonski: Molimo, da bi nenehno teološko razmišljanje o poslanstvu Cerkve pospeševalo njeno evangelizacijsko prizadevnost.

svete maše so peli v različnih jezikih, tako v ibo, malayalam in vietnamskem jeziku.

V svojem govoru po evangeliju je Pavel VI poudaril, da je to praznik vere, praznik oznanjevanja evangelija vsem narodom, katerega so misijonarji neustrašeni glasniki in vesele priče.

Papež je poudarjal apostolski pomen tega praznika. Ta dan je izreden za misijonarje, ki odhajajo, pa tudi za vse vernike, ki so poklicani, da z njimi delijo odgovornost evangeljskega oznanila Kristusovega zveličanja.

Pri svetem obhajilu, ko je papež obhajal vernike, so peli v vietnamskem jeziku pesem: Ker ne prezira slabotnega in ponižnega srca, mu bom sledil vse življenje z zvestobo in pogumom in sprejel težave, trpljenje, noč, vse.

Prvi slovenski svetoletni romarji

V dneh od 4. do 6. januarja je bila v Rimu tudi prva slovenska

svetoletna romarska skupina, ki jo je predstavljal goriški pevski zbor „Lojze Bratuž“, ki ga vodi prof. Jericijo. Poleg članov zbora so bili s skupino tudi njih sorodniki in prijatelji ter msgr. Kazimir Humar in dr. Simčič.

Skupina se je udeležila številnih svetoletnih obredov v Rimu. Bivala je v Sloveniku. Za vatikanski radio je registrirala vrsto cerkvenih pesmi. Rimskim Slovincem pa je priredila poseben koncert verskih, božičnih in narodnih pesmi v dvorani redovniške kongregacije sv. Sreca. Rimski Slovenci so napolnili dvorano do zadnjega kotička in toplo pozdravljali zelo uspešno in uglašeno podajanje vseh pesmi, ki so bile na sporedu.

Roman Rus

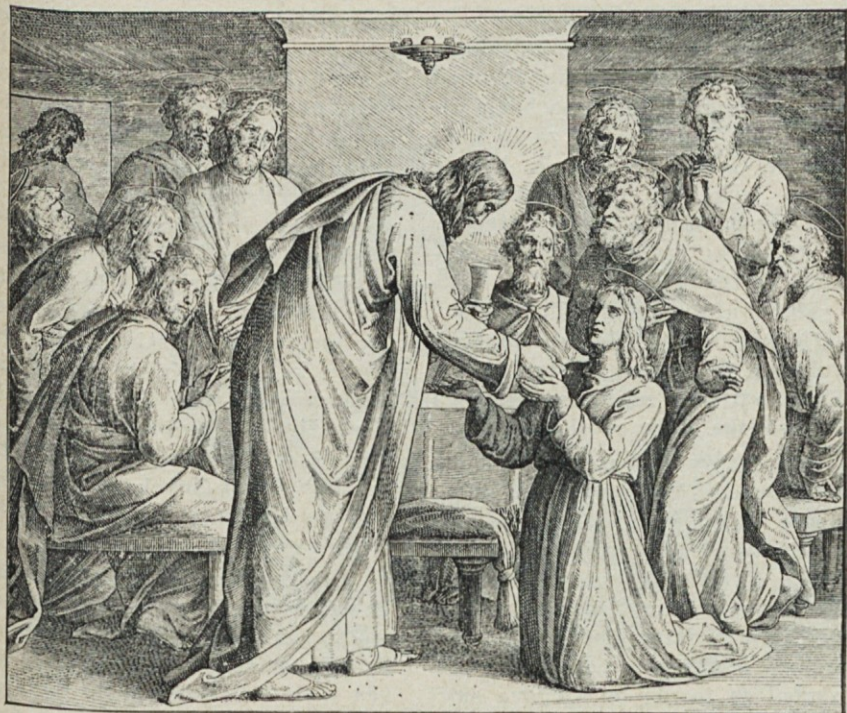
Veliki četrtak

Veliki četrtak spada že deloma k „velikonočnemu tridnevju Gospodove večerje“. Pri njej slovesno obhajamo spomin na postavitve sv. Rešnjega telesa, sv. Eucharistije pod trojnim vidikom: daritve, obhajila, duhovništva. Sv. maša je redno samo ena. Med rjo drugi duhovniki skupaj z verniki prejmejo sv. obhajilo iz mašnikovih rok, kakor so ga pri zadnji večerji apostoli prejeli iz Gospodovih rok.

Evangelij tega dneva govori o

tem, kako je Jezus pri zadnji večerji, preden je postavil sv. Eucharistijo, umil apostolom noge in jim dal „novo“, „svojo“ zapoved, zapoved medsebojne ljubezni: „Zgled sem vam dal, da bi tudi vi delali, kakor sem jaz vam storil“ (Jan 13, 15).

Kakšen silen vtis je moralo napraviti na apostole, ko jim je začel umivati noge, tega si danes skoraj ne moremo več pravilno predstavljati. Iz evangelistovega poročila samega zvemo, kako je

Peter ves osupel in nekako ogorčen hotel Kristusa odvrniti od tega dejanja: „Gospod, ti mi hočeš noge umiti?“ „Ne boš mi nog umival, nikoli ne!“

Umivanje nog je bilo delo sužnjev, in sicer tako nizke vrste, da judovskemu sužnju tega svojemu gospodarju nikoli ni bilo treba storiti. Za to opravilo je bil le kak poganski suženj.

Dogajalo se je, da so kdaj pri Judih učenci umivali noge svojemu spoštovanemu učitelju. A da bi učitelj kaj takega storil svojim učencem, to bi bilo nekaj popolnoma nezaslišanega. Tukaj pa hoče to svojim učencem napraviti Kristus, ki je pred nekaj meseci sprejel iz njihovih ust izpoved vere v njegovo resnično božje sinovstvo! Toda ravno za to gre! Ker je Gospod in Učenik, ker je pravi božji Sin, prav zato hoče Kristus to storiti. Kajti potreben je zgled, ki naj deluje skozi stoletja in tisočletja.

Umivanje nog pri zadnji večerji je bilo uvod v glavni dogodek velikega četrta: v postavitev sv. Evharistije, najdragocenejšega Jezusovega dara svoji Cerkvi.

Kristusova ljubezen je res šla do konca. „Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje“ (Jan 15, 13). S postavitvijo sv. Evharistije in mašniškega posvečenja je Kristus pred svojim odhodom k Očetu v poveličanje poskrbel za to, da bo njegova smrt neprestani izvir nadnaravnega

življenja za človeštvo tudi na videz, človeški telesno-duhovni naravi resnično primeren način. Z občestvenim obhajanjem evharistije, posebno še s skupnim svetim evharističnim obedom — ki nam je na veliki četrtek pač še posebno globoko doživetje — postanemo in vedno bolj postajamo res eno telo: mi udje, Kristus Glava. Ob sv. obhajilu najbolj zaslutimo, kaj pomeni trditev, da je Cerkev Kristusovo skrivnostno telo. Kristus je življenjska moč tega telesa, njegov Duh, Sveti Duh je duša tega telesa. „Kakor je mene poslal živi Oče in živim jaz po Očetu, tako bo tudi tisti, ki mene uživa, živel po meni“ (Jan 6, 57). Kako globoko stvarnost nam odkrivajo te Jezusove besede! Navzočnost, ki se tukaj daje, je živa navzočnost Gospoda samega v svojih učencih; je osebnostna povezanost med Kristusom in učenci, življenje drugega v drugem, Kristusa in kristjanov. Kristjani se ravno zaradi tega imenujejo kristjani, ker so ljudje, ki žive v Kristusu in v katerih živi Kristus. Za to navzočnost, živo in osebnostno dojeto, gre v „zakramentu sv. evharistie“, ki celotno človekovo bitje odpira za življenje, kateremu je ta kruh namenjen.

„Na „rojstni dan keliha“ naj bi nas vsako leto z novo, globljo močjo prevzela zavest o pomenu sv. Evharistije za Cerkev in za ves svet. Sv. Evharistija je studenec i nsredišče krščanskega živ-

ljenja. Sv. Evharistija vsebuje ves duhovni zaklad Cerkve. Kristusa samega, naše velikonočno jagnje in živi kruh, ki s svojim mesom, po Svetem Duhu oživljenim in oživljajočim, daje ljudem življenje; tako jih vabi in navaža, naj obenem z njim darujejo sami sebe, svoja dela in vse stvarstvo. Po sv. Evharistiji se na najbolj oprijemljiv način spolnjuje Jezusova obljuba: „Glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta“ (Mt 28, 20). Evharistija je realna in stalna navzočnost Gospodovega telesa in Gospodove krvi, spomin njegove smrti in

njegovega vstajenja, hrana večnega življenja in poroštvo naše prihodnje slave.

Evharistija je obnavljanje Jezusove zadnje večerje, ravno s tem pa tudi obhajanje velikonočne skrivnosti, ponavzočevanje Gospodove smrti in vstajenja. Po obhajanju Evharistije posega enkratno Kristusovo odrešenjsko dejanje v življenje ljudi vsakokratne zgodovinske ure. S tem nam je dana resnična možnost, da se na življenjski način srečamo z velikonočnim odrešenjskim dejanjem. Kristusova velikonočna skrivnost postane z obhajanjem

Evharistije kos naše lastne življenjske zgodovine; še posebej postane nekaj našega z uživanjem Gospodovega na križu darovanega telesa in krvi. Tako smo pritegnjeni v ogromno moč tistega Kristusovega prehoda skozi smrt v poveličanje pri Očetu, s katerim se je začelo preoblikovanje vsega stvarstva v Svetem Duhu. Kristusova smrt in vstajenje postaneta v Evharistiji naša smrt in naše vstajenje, naša daritev in naše zedinjenje z Očetom.

Na veliki četrtek naj bi nas z novo močjo prepojil občut hva-

ležnosti za ta najdragocenejši dar božje ljubezni. Cerkev v ta namen tudi želi, naj bi verniki še po končani daritvi, ko se prenese Najsvetejše na stranski oltar k „božjemu grobu“, ostali tam in skupno javno častili Gospoda pod evharističnimi podobami. Obenem naj bi se tedaj živo spominjali prebridkih ur, ki jih je naš Gospod po končani zadnji večeri prestajal v smrtnem boju na Oljski gori, preden je bil po Judeževem izdajstvu prijet in odveden v sramotno smrt, ki je uničila našo smrt in nam odprla pot v poveličano življenje pri Očetu.

Veliki petek

V določbah prenovljenega liturgičnega koledarja je rečeno: „Na veliki petek, dan Gospodovega trpljenja, in po možnosti tudi na veliko soboto do velikonočne vigilijske, naj se povsod obhaja sveti velikonočni post. — Na petek velikega tedna je v popoldanskih urah opravilo Gospodovega trpljenja“.

Strogega posta na veliki petek so se kristjani držali že takoj v začetku, še preden je bil v Cerkvi uveden kateri koli obvezni post. Cerkev mu že od nekdaj pripisuje veliko važnost zaradi tega, ker je skupni zunanji izraz vere kristjanov v Križanega in vdanosti do njega, a tudi skupno

zunanje znamenje in hkrati sredstvo za čim globljo notranjo priključitev Kristusu v njegovem odrešilnem trpljenju in smrti kot prehodu k Očetu v poveličano življenje. Na ta smisel naj bi nas opozorilo že ime: „Sveti velikonočni post!“

Gospod je umrl po judovskem (luninem) koledarju 14. nizan (nekako ob koncu marca ali v začetku aprila, po prvi pomladanski polni luni). Tisto leto je 14. nizan bil petek.

V božjih hramih naših cerkva vlada ta dan tiha in globoka žalost. Oltar je čisto prazen, brez križa, brez svečnikov in prtov. Obredi velikega petka so najsta-

rejši in najčastitljivejši ostanek starokrščanskega bogoslužja in pobožnosti. Ko se začne slovesno sveto opravilo — če je mogoče prav tisto uro, ko je Jezus umrl na križu — pristopi duhovnik v rdečih oblačilih pred oltar, se v žalosti vrže na tla na obraz in nekaj časa moli. — Zatem je najprej opravilo božje besede, ki se konča z evangelijem Gospodovega trpljenja in smrti po Janezu. V drugem delu so zelo lepe in vsebinsko bogate „slovesne molitve“, ki jih je devet: za sv. Cerkev, za papeža, za vse cerkvene

stanove, za državne poglavarje, za katehume, za potrebe vernikov, za edinost Cerkve, za spreobrnjenje Judov, za spreobrnjenje nevernikov. — Za mnoge udeležence je še prav posebno pretresljiv tretji del opravila: slovesno razkrivanje in češčenje križa, med katerim pevci pojejo „Očitanja“, ki se tako imenujejo po odpevu: „Ljudstvo moje, kaj sem ti storil? Ali s čim sem te užalil? Odgovori mi!“ — Končno je še skupno sv. obhajilo. Evharistične daritve, to je sv. maše, ki je nekrvavo ponavzočeva-

nje Kristusove krvave daritve na križu, na ta dan (in na veliko soboto čez dan) nikjer in nikoli ni bilo. Namesto tega se Cerkev tega dne na druge načine tako močno vživlja v enkratno Kristusovo daritev, da se ji njeno zakramentalno ponavzočevanje ne zdi primerno. Pač pa je l. 1956 spet uvedla staro navado, da od hostij, posvečenih prejšnjega dne, na veliki petek skupaj z duhovnikom tudi verniki prejmejo sv. obhajilo kot predragoceni sad drevesa sv. križa.

Za liturgijo velikega petka je pač najbolj značilno **razkrivanje in čiščenje križa**. Pomen tega obreda opisuje znani teolog K. Rahner: „Duhovnik stopnjema razkrije velik križ in trikrat zapoje z vedno višjim glasom: „Glejte les križa, na katerem je viselo zveličanje sveta. Pridite, molimo!“ Nato s trikratnim poklekom s kar največjo spoštljivostjo skupaj z asistenco počasti križ. Zatem ga počaste drugi.

Mnogi gredo ob razkritem križu mimo. Mnogi ostanejo. Ker spadajo semkaj. Ker so tukaj vse našli. Ostanejo. Pred tem križem pokleknejo grešniki — ah, to smo mi vsi. Saj smo Kristusa mi križali. Kajti naši grehi so nanj položeni. Iz našega greha se je rodila smrt, ki je **njega** prizadela. **On** je trpel, kar smo mi zakrivili.

Ob njegovih nogah leže umirajoči. Kajti **njegovo** usodo trpe. Umirajo, ker je **on** umrl. Sicer vsi umirajo zaradi greha. Toda Bog

je samo zato dopustil, da je ta smrtonosna krivda dobila vstop v njegovo kraljestvo tega sveta, ker je bil ta svet še enkrat zaklenjen v njegovi ljubezni do tistega učlovečenega Sina, v čigar smrti je mogel z večjo milostjo greh tako premagati, da se sploh ni izmaknil njegovemu usmiljenju. In zato je smrt, ki si jo kot plačilo za greh sami nakopujemo in pretrpimo, najpoprej in navsezadnje vendarle takšna smrt, ki stori, da greh umre.

Pred njegovim križem jokajo trpeči. Katera noč stiske bi ne bila njegova noč? Katere solze niso posvečene z njegovimi solzami? Kateri bridkosti je treba več vedeti, da bi mogla biti prestana v upanju, kakor pa vedeti to, da jo je nosil Sin človekov, ki je bil božji Sin?

Pred njim kleče otroci. Kajti ljubil jih je in jim, čeprav je vedel, kaj je v vsakem človeku, zapal — ter je klical svoj gorje zoper tiste, ki pohujšajo katerega izmed malih.

Pred njim kleče stari, ki nima jo — če odkrito povemo — ničesar več pred seboj in tudi ne smejo imeti, razen to, da umrejo. Pred umirajočim Bogom klečijo. In vedo, da jih še čaka tista največja milost in tista najtežja storitev, ki jo samo **tisti** prav sprejme in prav izvrši, ki umrje v **njem** in z **njim**.

Molče klečijo pred njim osamljenci. Kajti on, ki je najbolj osamljen, on, ki umira v puščavi

smrti in v zapuščenosti od Boga, on jih pozna in je dal, da je njihova bridka osamljenost dobila vstop v njegovo lastno srce, dokler ni bilo iz njega izrinjeno vse drugo, le ljubezen do zapuščenih ne.

Pred njim jokaje kleče vdove in matere, ki so izgubile svojega sina. Kajti njegovo oko še gleda ljubeče in skrbno skozi temne sence smrti, ki ga objamejo, na matere, ki jih mora pustiti osamljene.

Pred križem padejo na tla tisti, ki ljubijo. Kajti pri njem je vsa

moč ljubezni — in vsa moč, ki razočaranje ljubezni spreminja v tisto ljubezen, ki je močnejša kakor smrt, v tisto edino Kristusovo ljubezen, ki se more hraniti od lastnega ognja in ki ostane.

Pred križem kleče učenjaki in modrijani. Zato, da se nauče, kako ničeva je vsa modrost, ako se ne izgoreva v blaženi nespameti ljubezni. Zato, da se nauče, kako je tista logika križa, ki je Grkom nespamet in Judom pohujšanje, njim, ki so na poti zveličanja, božja modrost in božja moč, in kako je Bog hotel po nespameti

križa rešiti svet, da bi obmolknila usta in bi se pred nespametjo božje ljubezni ponižala sleherna modrost sveta.

Pred križem klečijo duhovniki božji, ker morajo oznanjati Križanega in ker vedno pijejo iz ke-liha njegovih neuspehov. Ker njegovega usmiljenja bolj potrebujejo kakor vsi drugi. Zakaj od

njih se bo zahteval obračun, ali so pazili na kri, ki je danes tekla iz ran Sina človekovega. Tako vsi, ki so spoznali božje usmiljenje, poklekujejo pred križem, ki se nevidno vzpenja kvišku skozi vse prostore in vse čase. In padajo pred njegovim obličjem. Molčijo. Jokajo. In molijo Križanega“.

Velika sobota

Obhajanje „svete noči“ od velike sobote na veliko nedeljo je višek vsega liturgičnega leta. Obsega tri bistvene dele. Najprej je blagoslov velikonočne sveče. Pri vigiliji na veliko soboto ta molitev postane slavospev v počeščenje Kristusovega vstajenja in vstalega Kristusa samega, čigar simbol je velikonočna sveča. To je poveličevanje tiste Luči, ki je zasijala v razsvetljenje vsega sveta tedaj, ko je Kristus vstal od mrtvih. Blagoslovu sveče je pridružena znamenita hvalnica „Exultet“ (= Veseli se). Eden največjih pesnikov zadnjega časa Paul Claudel pravi o tej liturgiji, ki je odločilno vplivala na njegovo vrnitev k izgubljeni veri: „To je bila najgloblja in največja poezija...“

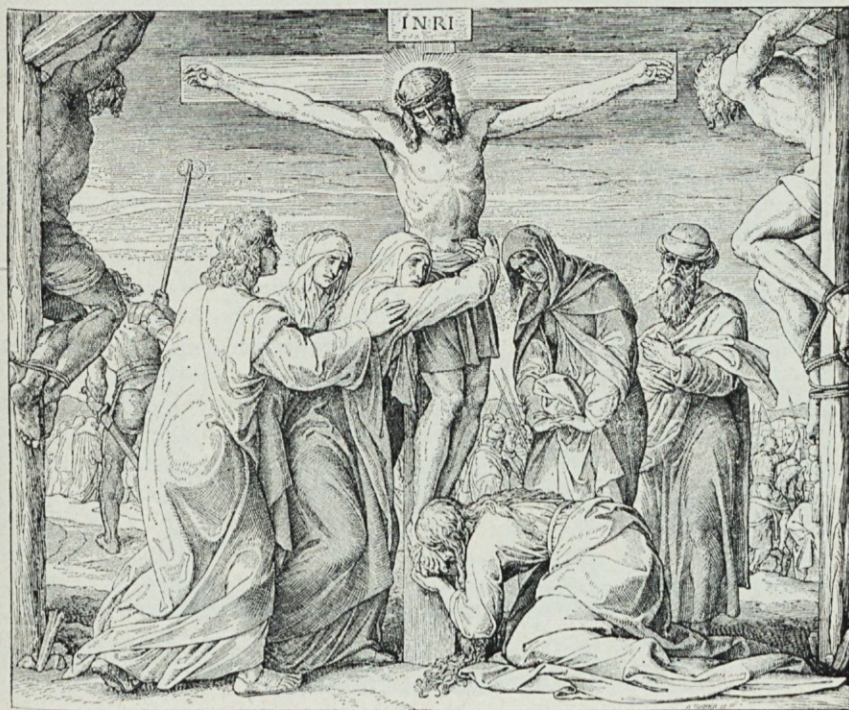
Nato pride vigilija (= bedenje) v ožjem pomenu. Za Tertuliana, v prvi polovici 3. stoletja, ta „velikonočna“ vigilija ve-

ljala za tako slovesno in pomembno, da so se je bili dolžni udeležiti vsi kristjani. Posvečena je zadnji pripravi katehumenov na krst — obenem pa tudi pripravi že krščenih na obnovitev krstnih milosti in krstnih obljub. Berila iz stare zaveze razgrnejo pred nami v povzetku celotno, na Kristusa in na skrivnost krstnega prerojenja usmerjeno oznanilo stare zaveze. V himnični obliki sestavljena pripoved o stvarjenju sveta kaže na skrivnost „novega stvarjenja“, na tisto „delo silne moči, ki ga je Bog storil v Kristusu, ko ga je obudil od mrtvih“, in na tem slonečo novo stvarjenje v zakramentu sv. krs-ta in v izlitju Svetega Duha na Cerkev. Pomembno je berilo o čudežni rešitvi Izraelcev iz egiptovske sužnosti. S to rešitvijo je Bog Izraelce napravil za svoje izvoljeno ljudstvo, za nosilce velikih mesijanskih obljub v odrešenje

vseh narodov. Tudi to je bilo predpoda in daljna priprava na nekaj globljega in odločnejšega: rešilni izhod Izraelcev iz Egipta nas nazorno spominja, da se je s Kristusovim vstajenjskim prehodom skozi smrt v povečano življenje pri Očetu uresničil novi izhod, izhod in rešitev iz sužnosti greha in smrti, začetek novozaveznega božjega ljudstva, ki, okrepljeno z novo mano (sv. evharistijo) in z novo vodo (Svetim Duhom) — iz skale-Kristusa — potuje proti obljubljeni deželi nebes.

Vigilija z berili vsebuje resno bo zadnjega pouka za krst in za obnovitev krstnih milosti in krstnih obljub pri tistih, ki so bili že krščeni.

Tretji, vrhunski del vigilije je sv. maša z evharističnim obedom, katerega se novokrščenci skupaj z drugimi verniki prvokrat udeležijo. Zdaj je — po novi uredbi — v začetni del sv. maše preložena tudi slovesna podelitev krsta novim kandidatom evharističnega občestva Cerkve, če jih je bilo za to priložnost kaj priglašanih in pripravljenih. Mašna liturgija

božje besede, ki naj jo notranje poslušajo, jim daje novo luč in hrano, da morejo s čim globljo vero obhajati zakramenta uvedbe v krščanstvo (krst in obhajilo). Tudi se tako krst, v katerem deluje moč Kristusove smrti in vstajenja, obhaja ravno po slovesnem evangeljskem oznanilu Kristusovega vstajenja samega. Tik pred tem veselim oznanilom — evangelijem — se prvokrat spet oglasi aleluja, ki je bila v začetku postnega časa utihnila: zdaj se dvigne radostno v trikratnem zaletu, vselej više, vselej močnejše — kakor zarja velikonočnega jutra, zmagujoča nad temó neodrešenosti. Odslej naprej se bo v liturgiji ta pesem Kristusovega in našega vstajenja neprestano oglašala. V kratki besedi „aleluja“ je povzeto vse odrešenjsko veselje velikonočne vigilije, „kraljice vseh vigilij“, in vsa njena vsebina. Ta vsebina je kakor luč, ki prepaja nato ves velikonočni čas, s svojim odsevom pa tudi vse cerkveno leto in vse krščansko življenje, ki naj bo oblikovano iz vere v Kristusovo velikonočno skrivnost, življenje iz poveličanega Kristusa samega, v katerega se pri krstu prvokrat vcepimo kakor mladike v trto.

Po končanem krščevanju ob-

novi krstno veroizpoved in krstne obljube tudi vse navzoče občestvo. Zdaj se s pripravo darov začne tisto, na kar je naravnano vse drugo, tudi krst in obnovitev krstnih milosti: najtesnejše in najprisrčnejše srečanje s poveličanim Gospodom. Ob skupnem velikonočnem evharističnem obedu, ki je predpoda in predokus večne gostije v blaženosti nebes, lahko najbolj spoznamo in občutimo, kako krščanski prazniki, posebno še velika noč, nikakor niso le spominjanje davnih dogodkov, marveč hkrati in predvsem živi, neprosredni življenjski stik in srečanje s poveličanim Kristusom. „To je noč, ki nočoj po vesoljnem svetu v Kristusa verujoče in svetnih napak in teme grehov očiščene vrača milosti in družu s svetostjo. To je noč, v kateri je Kristus verige smrti zdrobil in zmagovavec od mrtvih vstal. Zakaj nič bi nam ne koristilo, da smo se rodili, ko bi ne imeli sreče, da smo odrešeni. O kako čudovito nas tvoje usmiljenje ceni! O neprecenljiva izbira ljubezni: da rešiš sužnja, si daroval Sina... O zares presrečna noč, v kateri se zemeljsko družu z nebeškim, človeško z božanskim...“

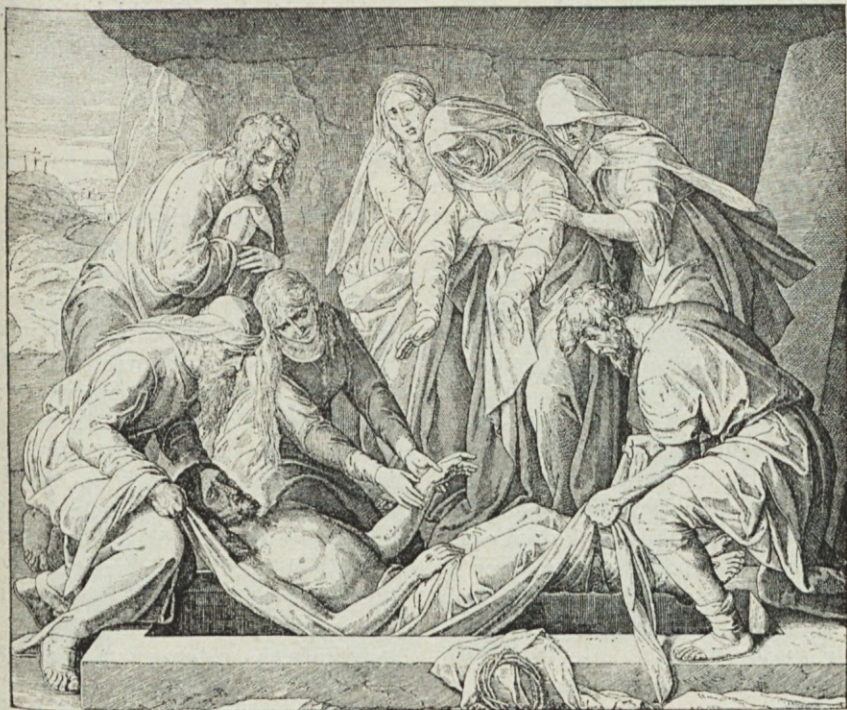
Velikonočna nedelja

Nad dnem, ki ga praznujemo na velikonočno nedeljo, stoji beseda, kakršna ne more v enako polnem pomenu stati nad prav nobenim drugim dnevom: „To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo in veselimo se ga!“

In kaj je pravzaprav tisto, zaradi česar se ta dan dviga visoko nad vse druge dneve?

Če odgovorimo: „Kristusovo

vstajenje!“ je to samo po sebi še premalo. Vsaj premalo za nekoga, ki se ne zaveda, kako globoko je Kristus povezan z vsem človeškim rodом in z vso zgodovino človeštva. Res je, nekaj zelo velikega bi se bilo zgodilo na velikonočni dan že v primeru, če bi morali ugotoviti: Nekdo je bil mrtev in je nato spet oživel, se pokazal ljudem in jim rekel: „Tu-

kaj sem!“ Silno veliko bi se zgodilo; kajti človeku bi stopilo v zavest: najstarejši od vseh krvnikov, smrt, ni nekaj nepremagljivega — načelno jo je mogoče premagati.

Toda v resnici o Kristusovem vstajenju ni šlo le za to, da bi eno samo življenje še enkrat doseglo zmago nad smrtjo. Šlo je za nekaj neprimerno bolj temeljnega, za nekaj vseobčega. S Kristusovim vstajenjem od mrtvih so bili v počelu, v korenini, premagani trije najhujši človekovi mučitelji. Tisti, ki nas vedno znova napadajo, notranje mučijo in davijo: smrt, krivda greha, onemoglost.

Veliki paleontolog in krščanski mislec Teilhard de Chardin pravi, da se smrt „s stališča prihodnosti kaže kot povzetek in skupno ozadje vsega tistega, kar nam vzbuja grozo in pred čemer se nam vrtil v glavi“. Smrt, ki je v svoji mračni grozljivosti in muhi izraz in učinek človekove prastare in vedno znova ponavljane krivde, ločitve od Boga, edinega pravega studenta življenja in sreče. Smrt, ki je zadnji pečat na našo onemoglost, v kateri moramo trajno doživljati majave, tresočje se temelje vseh naših zemeljskih dosežkov — ko nam vedno znova odpovedo roke, srce in čustvo, ko moramo ugotavljati, da ima naše zemeljsko življenje svoje meje in rane, katerih krvavitev nihče ne more ustaviti in zaceliti.

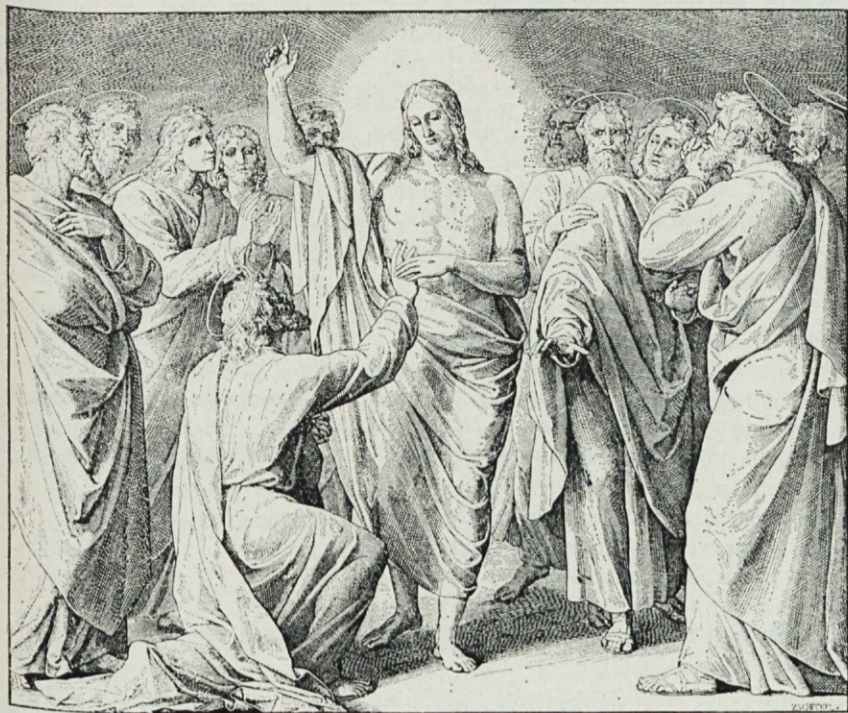
Drugi vatikanski cerkveni zbor pravi: „Vpričo smrti postane uganka človeškega bivanja najtežja. Človeka mučijo ne le bolečine in napredujoči razkroj telesnih sil, ampak tudi, in to še bolj, strah pred večnim uničenjem. Z občutjem svojega srca pa pravilno sodi, ko z grozo zametuje in odklanja popolno uničenje in dokončen propad svoje osebe. Seme večnosti, ki ga človek nosi v sebi in ki ga ni mogoče skrčiti zgolj na tvar, se zoper smrt upira. Vsi naporji tehnike, čeprav so zelo koristni, ne morejo pomiriti človekovega občutja tesnobe: biološko podaljšanje trajanja življenja ne more utešiti hrepenenja po še nadaljnjem življenju, ki ga ni mogoče odstraniti iz človekovega srca“ (CS 18, 1).

Danes premnogi ponavljajo za filozofom M. Heideggerjem, da je človek „bitje za smrt“, do dna ves zaznamovan s pečatom smrti in zapisan smrti, kateri se vsak trenutek neizbežno približuje; in to ne le posameznik, marveč vse človeštvo. Polagoma, čeprav po tisočletjih, se bo, tako nam govori znanost, zemlja tako ohladila, da ne bo na njej mogoče nobeno življenje več. V celotnem vesolju bi polagoma nastala popolna tema. Vse se bi spremenilo v eno samo velikansko temno pokopališče. Ko o tem razmišlja znani zgodovinar René Grousset, profesor na pariški Sorbonni in

član francoske akademije znanosti, pripominja: Današnja znanost obeta človeku v vesoljstvu takšno prihodnost, da je to resnično „absurdno za razum in grozovito za srce“. Tu šele se globlje zavemo, pravi Grousset, kaj pomeni krščanstvo s svojo vero v poveljčanega Kristusa ter z vero v naše lastno vstajenje in v prenovitev vesoljstva: „Upor zoper nekaj tako grozovitega, upor razuma in srca, obramba duha“. Sredi brezizhodnosti in brezperspektivnosti, kateri se današnje človeštvo bolj in bolj vdaja, je

poslanstvo krščanstva „spričo brodoloma slehernega upanja odrešilno danes bolj kakor kdaj koli. O Križ, pozdravljen, ti edino naše upanje!“

„Medtem ko vpričo smrti odpove vsaka domišljija, pa Cerkev, poučena po božjem razodetju, zatrjuje, da je Bog človeka ustvaril za blaženi cilj onkraj meja zemeljske bednosti. Krščanska vera vrh tega uči, da bo telesna smrt, s katero bi bilo človeku prizaneseno, če bi ne bil grešil, nekoč premagana, ko bo vsemogočni in

usmiljeni Odrešenik človeka zno-
va postavil v tisto stanje odreše-
nosti, katerega je bil človek po
svoji krivdi izgubil. Bog je bil
namreč človeka poklical in ga
kliče, naj bo s celotno svojo na-
ravo z njim združen v večnem
občestvu neminljivega božjega
življenja. To zmago je Kristus
pridobil s svojim vstajenjem k
življenju, ko je s svojo smrtjo
človeka osvobodil smrti. S trdni-
mi razlogi predložena vera torej
vsakemu razmišljajočemu člove-
ku daje odgovor v njegovi tes-
nobi glede prihodnje usode;
obenem pa omogoča, da smo v
Kristusu povezani v občestvo z
ljubljenimi brati, ki so že umrli,
ko nam daje upanje, da so do-
segli pravo življenje pri Bogu“
(CS 18, 2).

Seveda tudi odrešeni človek
pozna trepet človeškega srca. To-
da neomajno zaupanje v Boga,
ki se razodeva v vstalem Gospo-
du, ga drži pokonci. Strah je v
korenini zadet: Tu ne more biti
tistega tesnobenega strmenja v
prazno, nesmiselno prihodnost in
v strahote človeškega življenja in
smrti. Če kdaj tudi verujoči člo-
vek trepeti, se vendar zaveda, da
ni osamljen, da ni izročeni „slepi
usodi“, marveč da je blizu smrt-
nemu boju svojega Gospoda na
Oljski gori, s katere se bo skupaj
s Kristusom tudi on dvignil k po-
veličanju.

Jezus po vstajenju

Črte Tvojega obraza
so v poveličanju
komaj še vidne.

Ne prepoznavajo Te:
zdaj si jim vrtnar,
zdaj prikazen,
zdaj tujec na cesti v Emavs,
zdaj tihi neznanec,
ki v vlažnem svitu
gleda z obale
na trudne kretnje
ribičev.

Tvoje telo je tvar,
ki se razpušča
v svetlobo duha.

Vstopaš skozi zaprta vrata
se v hipu izmikaš očem
in nosiš sebe v daljave,
kakor se nosi misel,
ki je ne veže
nobena zamolkla
teža zemlje.

Novo bivanje
hodi skozi staro.
Staro strmi
kot od vekov temen
živomoder vrt koral
na morskem dnu,
ko ga presije
bela luč
prvega
potapljača.

dr. Anton Strle

Vladimir Truhlar

PISMO

DUHOVNEMU ŽIVLJENJU

Ko bi mi le enkrat rekel, da me ima rad...

Ko sem bila še dekle, sem premišljevala, ali bi mogla biti srečna v takšnem zakonu, kot je bil npr. zakon mojih staršev. Nikoli se nista kregala. A meni to ni dovolj. Zakaj si nista izkazovala več ljubezni? Včasih sem mami to tudi rekla, pa mi je kratko odgovorila: Neumna si, ko se boš omožila, boš videla, da je treba delati in štediti, če hočeš kaj imeti, potem ti ne bodo hodile več po glavi takšne neumnosti.

Pretekla so leta. Poročila sem se. Vsi sorodniki so mi prigovarjali, češ pošten in priden fant je in hišo ima, pa tudi k maši gre vsako nedeljo. In vendar Ko bi mi le enkrat rekel, da me ima rad, ko bi me le enkrat poljubil z ljubeznijo, ne s strastjo. Vsak mesec mi prinese zasluženi denar — brez besede. Ko bi me pri tem vsaj prijazno pogledal, bi bila zadovoljna. Saj končno za jed se potrebuje tako malo, če je človek že v letih, pa še manj. Mislila sem, češ ko bom starejša, mi takšne stvari ne bodo hodile po glavi. Pa kljub temu, da imam veliko otrok, se v tem pogledu nisem še nič spremenila. Kakšno življenje! Velika hiša, veliko otrok, veliko dela in zvečer izmučena! Ni časa ne za branje ne za molitev. Kaže, da si na svetu za to, da veliko narediš! Ali ni sv. Pavel rekel, da vse drugo brez ljubezni ni nič, in da bo končno le-ta ostala?!

Z veseljem pričakujem odgovora,

Marija

Spoštovana gospa!

Vaše pismo sem nekoliko skrajšal, a sem izpustil le nebstvene stvari.

Razočarani ste nad zakonskim življenjem, ker po vsem videzu

v njem ni ljubezni, ali pa vsaj ne take ljubezni, kot bi jo vi radi in ki ste jo po pravici pričakovali. Da Vas do neke mere in na neki način mož vendarle ljubi, tega najbrž ne boste mogli tajiti. Skrbi za Vas, dela za to, da se more družina lepo preživljati kljub velikemu številu otrok. To je končno le neki znak ljubezni. Ko bi Vas prav nič rad ne imel, bi najbrž tudi ne vzdržal ob Vas. A Vi samo s takšno ljubeznijo niste zadovoljni, Vas ne dela srečne. In mislim, da imate prav, ko tako čutite. Vi ste si zakon predstavljali kot intimno, globoko, dosmrtno prijateljstvo z Vašim možem. Prijateljstvo, ki naj bi vaju družilo duhovno, čustveno in celo telesno. Vi niste stopili v zakon samo za to, da bi dobili v svojem možu varuha, tudi ne samo za to, da bi Vam dal otroke, ampak predvsem, da bi Vas s svojo ljubeznijo osrečil, kakor ste Vi želeli osrečiti njega. To ni sebičnost, če ste šli s tem namenom v zakon. Bog je dal zakonu tudi ta namen, da se zakonca medsebojno osrečita. Sad in priča medsebojne ljubezni pa naj bi bili redno otroci.

Vaš mož Vam ljubezni, kakor jo Vi želite, ne izkazuje. Njegova ljubezen do Vas, če že obstoji, gotovo ni posebej velika. Močna ljubezen se nujno izrazi tudi na zunaj — na tisoč različnih načinov in ob tisoč priložnostih. Kdor res ljubi s srcem in dušo, ta ne more skrivati svoje ljubezni v dnu srca, jo nujno kaže tudi na zunaj. Takšna je narava človeške ljubezni. Kako matere božajo, poljublajo in objemajo svoje otroke! Kar ne vedo, na kakšne načine naj bi dale duška čustvu ljubezni, katerega je polno srce. Podobno je med fantom in dekletom. Neprestano bi hotela biti skupaj, kar ne veda, kako bi pokazala drug drugemu svojo srčno naklonjenost. Tako je tudi med zakonci, ki se imajo resnično radi, čeprav seveda precej odvisi tudi od temperamenta in okoliščin posameznikov.

Kjer ni nobenih zunanjih znakov ljubezni, tam po pravici sklepamo, da tudi ljubezni ni. Človek je pač duhovno-telesno bitje in je zato nujno, da se močna notranja čustva izražajo tudi na zunaj. Nič čudnega tudi ni, če zelo trpite zaradi pomanjkanja ljubezni od tistega, kateremu ste nekoč dali svoje srce in je še sedaj nanj navezano. Človek je pač ustvarjen za srečo, to pa prinese končno le ljubezen. Saj bodo tudi naša nebesa, torej naša končna sreča, obstajala bistveno v ljubezni med Bogom in človekom. In ker je Bog neskončno dobro bitje, bomo dokončno srečo našli šele v Njem, v njegovi ljubezni. Čim več ljubezni doživimo že na tem svetu, tem bolj v nekem smislu že na tem svetu predokušamo nebesa. Kakor pa nebesa obstoje v ljubezni, tako pekel obstoji v njenem absolutnem pomanjkanju. In če mnogi ljudje tožijo, da doživljajo v nekem smislu

že na tem svetu pekel, to predvsem taki, ki v njihovem življenju manjka ljubezni.

Vi ste kot ženska še posebej željna tudi čustvene ljubezni. To je ena od posebnosti ženske psihologije. Moški, se zdi, ne potrebuje toliko zunanjih znakov nežnosti in ljubezni, ženski mora pa ljubljeno bitje vedno znova izpovedati na najrazličnejše načine svojo ljubezen. Tako npr. ženski ni zadosti, če ji mož za god da nekaj tisočakov, češ naj si sama kupi, kar si najbolj želi. Njej ne gre toliko za stvar kot za ljubezen, s katero ji je kaj dano. Bolj srečna kot nad darilom je nad moževim poljubom, s katerim je darilo spremljano.

Na to moški vse preveč pozabljajo. Tako povzročajo lahko ženam težko trpljenje in jih prikrajšujejo za srečo, po kateri vsi tako hrepenimo. Majhne pozornosti, neznatna priložnostna darila s strani moža, poljub ob odhodu na delo in ob prihodu z dela — vse to in še mnogo drugega so za ženo trenutki sreče, ki ji dajejo moč in pogum za delo in trpljenje. Morda bo kakšen moški ob tem dejal: V zakonu se ne živi toliko od ljubezni kot od dela in truda! Od same ljubezni se res ne da živeti, a še manj se da srečno živeti od samega kruha. Človek predvsem potrebuje srčne hrane in ta je predvsem ljubezen. Brez vsaj minimalne ljubezni nihče ne more živeti srečnega življenja. Človek je pač ustvarjen od Boga in za Boga, Bog pa je končno Ljubezen.

Zavedam se, da s temi vrsticami nisem rešil Vašega problema. Tega more rešiti pravzaprav le Vaš mož. Morda bo te vrstice bral tudi on in se mu ob tem prebudi vest. Bog daj! Če Vas ima še rad, potem upam, da Vam bo začel to ljubezen tudi na zunaj izkazovati in Vas s tem osrečiti. Če pa je v njegovem srcu ugasnila ljubezen do Vas, tedaj je stvar seveda neprimerno težja in resnejša. A ni mogoče, da se ljubezen znova prebudi. Z dobro voljo in ponižnim prizadevanjem bosta doživela tudi ta čudež. Zakramentalna milost sv. zakona deluje ves čas Vajinega skupnega življenja, če sta jo le pripravljena sprejeti in z njo sodelovati. V tem primeru bosta celo na morebitnih razvalinah svojega zakona lahko zgradila novo, trdnejšo in lepšo ljubezen, kot pa je bila prva.

L. Kukovica

Sveti Jožef

Odkar je Cerkev uvedla 1. maja god sv. Jožefa delavca, ima nezapovedni praznik tega svetnika dne 19. marca naslov: „sv. Jožef, ženin preblažene Device Marije, spoznavavec in zavetnik vesoljne Cerkve“. Vsak del tega naslova ima v sebi pomembno vsebino.

Ženin preblažene Device Marije

Temelj vseh odlik sv. Jožefa je v tem, da je bil od vekomaj izbran za „ženina“, za deviškega moža Marije, iz katere si je druga božja oseba po moči Svetega Duha privzela človeško naravo, da bi odrešila vse človeštvo. O Mariji pravi II. vatikanski cerkveni zbor, da je „najgloblje vstopila v zgodovino odrešenja“ (C 65), tistega odrešenja, ki se „razodeva in nadaljuje v Cerkvi, katero je Gospod ustanovil kot svoje skrivnostno telo“ (C 52). Skupaj z Marijo in takoj za njo pa je v odreditveno zgodovino vstopil tako globoko kakor nobeno drugo ustvarjeno bitje tudi njen deviški zaročenec sv. Jožef. Ker je bil z Marijo zvezan v resničnem zakonu, je pred postavo veljal za očeta učlovečenega božjega Sina in v resnici izvrševal nad njim očetovske pravice in dolžnosti ter bil njegov krušni oče.

Zakaj je Bog hotel, da je bil

božji Sin iz Marije deviško spočet, in da torej ni bil Jožefov naravni sin, kakor je to iz sv. pisma popolnoma jasno (Mt 1, 18-23; Lk 1, 26-38)? Zakaj ni bil Kristus spočet tako kakor vsak drug človek?

Gotovo se to ni zgodilo zato, ker bi morda normalni, naravni postanek človeka bil nekako obremenjen z madežem ali vsaj z neko sumnjo omadeževanosti. V sv. pismu ni niti sence takšnega maniheistično pobarvanega gledanja na zakon in družino. Saj je vendar zakon od Boga samega postavljena uredba Pač pa je božji Sin hotel postati človek na deviški način edinole zato, da bi se s tem na vidni način razodelo: Učlovečenje Besede je absolutna, nepreračunljiva, svobodna skrivnost božje milosti; zato ne izhaja od spodaj, iz sveta, marveč edinole od zgoraj, to je iz božje moči; tukaj je pretrgan zemeljski tok sveta, pa naj bi bil spleten tudi iz najplemenitejših stvarnosti, tu prihaja neposredno „od zgoraj“ nepreračunljivo božje usmiljenje — gre za učlovečenje božjega Sina, ki mu je vzrok svobodno dejanje večnega Boga. Ta lahko učinkuje brez človeškega sodelovanja, čeprav si tisto, kar naj z učlovečenjem po-

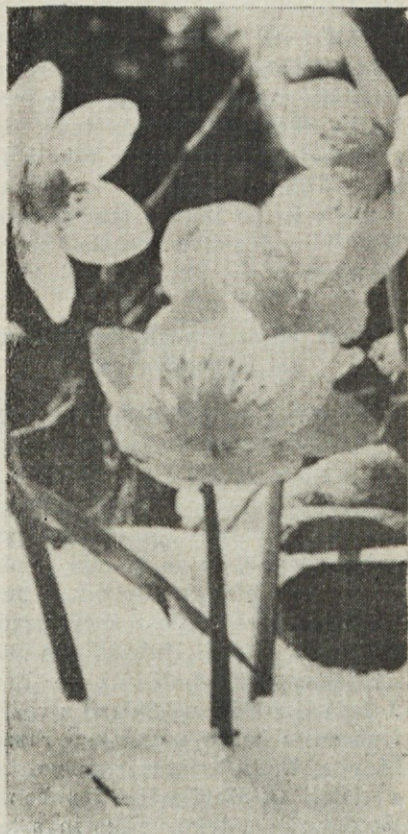
stane, privzema iz človeškega me-
sa in rodu.

Ali bi potem ne bilo bolje, da
se Devica Marija sploh ne bi bi-
la poročila? — Če količkaj pomi-
slimo na posledice, ki bi iz tega
pritekale za Marijo in Kristusa,
bomo tudi tukaj vzdiknili s psal-
mistom: „Vsa svoja dela, Gospod,
si z modrostjo naredil“ (Ps 103,
24)! Judje bi, če bi se Marija ne
poročila, imeli njenega otroka,
ki je bil spočet od Svetega Duha,
za nezakonskega. Senca sramote
in preziranja za Marijo in za Je-
zusa bi bila po tedanjem judov-
skem pojmovanju še posebno kri-
čeča in se ne bi dala izbrisati.

Namen deviškega zakona med
Marijo in Jožefom, kakor ga mo-
remo razbrati iz sv. pisma v zve-
zi s prvotnim izročilom, je torej
v prvi vrsti ta, da bi se skrivnost
učlovečenja izvršila na primeren
način: zlasti da ne bi sodobniki
imeli Jezusa za nezakonskega
otroka. Jožef je bil tako rekoč
senca, ki je zakrivala Jezusa, do-
kler ne bi bili Judje in pogani z
velikimi Jezusovimi čudeži, po-
sebnost z vstajenjem in vneboho-
dom, pripravljeni za sprejem res-
nice o skrivnostnem, čudežnem
prihodu božjega Sina na svet. Od
tod je razumljivo, da je ostal Jo-
žef sam skrit in neopažen ves
čas svojega življenja na zemlji;
ostal pa je skrit tudi še po svoji
smrti skozi stoletja v češčenju
Cerkve. Najprej je namreč mora-
la biti razodeta skrivnost Kristu-

sove božje narave in v zvezi z njo
Marijino deviško materinstvo, še-
le potem je mogel zasijati v luči
odrešitvena božjega načrta tudi
duhovni lik sv. Jožefa.

Med Marijo in Jožefom je ob-
stajal resničen, čeprav deviški
zakon. Marija je bila na zunaj
navadno judovsko dekle, v resni-
ci pa od vekomaj izbrana za Od-
rešenikovo mater in zato že v
prvem trenutku bivanja vsa ožar-

jena s sijajem posvečujoče milosti in prosta tistih posledic izvirnega reha, ki — mnogokrat tako usodno — zamegljujejo naš razum in povzročajo nered v naših nagnjenjih. In tudi sv. Jožefa je Bog brez dvoma obdaril s posebnim obiljem milosti. Ko sta Marija in Jožef sklenila zakon, sta ob skrivnostnem vodstvu božje previdnosti napravila hkrati sklep ali celo zaobljubo, da ne bosta nikdar uporabila vseh pravic, ki sta jih dobila s klenitvijo zakona.

Kako sta potem sploh mogla skleniti zakon? Najpreprosteje si mislimo tako, da ju je Bog notranje razsvetlil glede tega, da zakonski drug dejansko nikoli ne bo zahteval uporabe zakonske pravice in bo tako v tem zakonu Marijino devištvo ostalo nedotaknjeno.

Svetost edinstvenega Kristusovega „spoznavavca“

Sv. Jožef je učlovečenega božjega Sina kot svojega varovanca in rejenca ljubil tako rekoč kot svojega sina in sicer z globoko in požrtvovalno ljubeznijo, podobno oni, ki jo je Marija imela do svojega otroka. Ker pa se mera posvečujoče milosti meri predvsem po stopnji ljubezni do Boga, smemo sklepati, da je Bog Jožefa ljubil in ga obdaril z večjo ljubeznijo kakor kogar koli razen Marije. Tudi Kristus sam gotovo ni takoj za Marijo ljubil nobenega človeka s tako veliko in s ta-

ko posvečevalno ljubeznijo kakor prav sv. Jožefa, svojega krušnega očeta, varuha in skrbnika. In razen tega je sv. Jožef imel stalno pred očmi najvzvišenejši zglede svetega Marijinega in Jezusovega življenja. Nihče ni bil tako dolgo časa v najvišji in najboljši šoli duhovnega življenja. Sv. Bernardin Sienski po pravici pravi: „Neskončna Zveličarjeva svetost in neizmerna svetost Marijina sta se tako rekoč morali razlivati na sv. Jožefa“.

Mnogi teologi izrečno trdijo, da je bil sv. Jožef zaradi svoje vzvišene naloge, ki mu jo je Bog namenil pri skrivnosti učlovečenja in odrešenja, že od začetka utrjen v milosti, podobno kakor sv. Janez Krstnik in kakor so bili apostoli po Jezusovem vstajenju.

Iz podatkov sv. pisma vidimo, da je sv. Jožefa v tem oziru odlikovala močna vera, popolna pokorščina božji volji, modra premišljenost in ponižnost. Značilna za njegovo svetost pa je zlasti junaška, docela nesebična zvestoba v zakrivanju skrivnosti učlovečene božje Besede, v čuvanju Marijinega devištva ter v varstvu in skrbi za Jezusa v njegovi otroški dobi.

Medtem ko so bili Janez Krstnik in apostoli poklicani k temu, da Kristusa razodevajo, pa naj bi sv. Jožef na primeren način zakrival skrivnost učlovečene Besede. Z junaškim pozabljenjem nase naj bi sv. Jožef varoval Marijino devištvo, branil Jezusa v

njegovi detinski dobi pred nevarnostmi in stiskami ter skrbel zanj in molče ohranjeval v svojem srcu tajnost Boga Očeta in je nikomur ne razodel v tistem času, ko je bil ves Izrael prežet s pričakovanjem Mesija. Zdaj razumemo tudi, zakaj je sv. Jožef moral „ostati v temi“ tako v svojem življenju na zemlji kakor tudi še dolgo časa po smrti. V javnem češčenju Cerkve ga najdemo šele, kakor smo že videli, ko se je globoko zakoreninila verska skrivnost o učlovečenju in o Marijinem deviškem materinstvu.

Sv. Jožefu gre posebno češčenje

Iz vsega trojega: 1. ker je sv. Jožef deviški mož Matere božje in za Marijo obdarjen z najvišjo svetostjo, 2. Jezusov oče po postavi in 3. varuh vesoljne Cerkve, sklepajo teologi, da pristoji sv. Jožefu vsaj po stopnji višje češčenje kakor ostalim svetnikom; samo češčenje, ki gre Mariji, je še višje. K češčenju svetnikov spada tudi priporočanje njihovi priprošnji; saj tudi s takšnim zatekanjem za pomoč priznavamo vzvišene nadnaravne odlike svetnikov in poveljučujemo Boga, ki se kaže tako čudovitega ravno v veličini svojih prijateljev.

Razumljivo je torej, da se k sv. Jožefu verniki radi zatekajo zlasti v težavnih družinskih zadevah, pa tudi v gospodarskih in podobnih stiskah, ki morejo imeti velik vpliv tudi na človekovo

duhovno, nadnaravno življenje. Poseben zavetnik je sv. Jožef krščanskim očetom v njihovi skrbi za svoje otroke, ki so zlasti v nadnaravnem oziru v podobnih nevarnostih, kakor je bil Jezus, ko mu je kralj Herod stregel po življenju. Radi se k sv. Jožefu priporočajo mladi ljudje v boju za ohranitev svoje čistosti. Še posebej je sv. Jožef zgled in priprošnjik vseh tistih, ki si morajo s trdim delom služiti svoj kruh; zato se od 1. 1955 obhaja na 1. maj poseben nezapovedan praznik sv. Jožefa delavca. Ker je sv. Jožef bil deležen sreče, da sta ob njegovi smrtni postelji stala Jezus in Marija (sv. pismo tega izrecno ne omenja, vendar pa lahko na to sklepamo iz ostalega, kar pove), zato velja sv. Jožef za posebnega pomočnika in priprošnjika za srečno zadnjo uro. In kako bi Kristus mogel odbiti prošnje sv. Jožefa, ko je rečeno, da je bil v življenju „njima pokoren“, Jožefu namreč in Mariji?

K češčenju svetnikov nujno spada tudi prizadevanje za oblikovanje svojega življenja po svetnikovem zgledu, kar je velik pripomoček pri hoji za Kristusom. Mož pravičnega in dobrega srca, mož neomajnega zaupanja v Boga, mož vere in pokorščine, mož deviške spoštljivosti, zvestega dela in skrbnosti za svojo družino — ta Jožef evangelijev v resnici zasluži, da ga častimo tudi s posnemanjem njegovega zgledega življenja.

Priprava na smrt

Potreba te priprave

Po božjem namenu naj si človek podvrže zemljo in naj gospoduje vsemu, kar se giblje na njej (Mojz. 1, 28). Mar naj gospoduje tudi nad smrtjo? V fizičnem pogledu gotovo ne, pač pa se ji mora pasivno ali trpno podvreči, kakor vsago drugo živo bitje. More se pa, dokler je pri zavesti, še enkrat orientirati na Boga, na izvor svojega življenja, z dejanji vere, ljubezni, pokorščine in vdanosti ter tako zaključiti svojo zemeljsko existenco z najlepšo človeško dejavnostjo. Tako človek nadvladuje smrt, in ko ji fizično podleže, jo duhovno premaga.

Seveda ni taka duhovna zmaga nad smrtjo lahka reč. Zato je pa nihče ne zmore če se ni v življenju zadevno izuril. In ker je stvar zelo težavna in obenem nadvse važna, bi se moral človek po pameti ves svoj živ dan v tem vaditi. Vse naše življenje bi moralo biti priprava na smrt. Usodno je, da imajo ljudje skrb za vse možne zadeve, samo za najvažnejšo zadevo ne skrbé. Ženejo se za sto negotovih reči. Gotovo je pa le, da bom umrl in se takrat srečal z Bogom, mojim stvarnikom, kateremu bom odgovoren za vse dni in vse ure mojega življenja.

Kakršno življenje, taka smrt

Pa kakršno življenje, taka bo smrt, pravi stara življenjska modrost. Res je božje usmiljenje veliko, pozna pa tudi svoje meje. Malo verjetno je, da bi se človek, ki je vse svoje življenje živel brez Boga ali celo deloval proti Bogu, v smrtni uri z velikim kesanjem in ljubeznijo obrnil k Bogu. Sprememba brezbržnosti ali celó mržnje do Boga v večno ljubezen bi bil pač sad izredne božje milosti, ki je ne moremo kar tako pričakovati. Tak čudež božjega usmiljenju suponira ali predpostavlja, da je bolnik še pri polni zavesti, da ima vsaj še toliko telesne in duhovne moči, da more z milostjo sodelovati, greh obžalovati in Boga vzljubiti. To osebno sodelovanje z milostjo je nezogibno. Bog, ki nas je ustvaril brez nas, nas odraslih ne bo zveličal brez nas. To brezpogojno potrebno sodelovanje z milostjo je nemogoče, če leži grešnik v nezavesti ali če ga zadene nagla in nepredvidena smrt. Grešnik, ki umre brez božje milosti na duši, bo ostal grešnik. Zato je pisal Pavel kristjanom v Galaciji pretresljive besede: „Nikar se ne motite; Bog se ne da zasmehovati. Kar namreč kdo seje, bo tudi žet. Kdor seje v svoje meso (se pra-

vi grešno živi), bo od mesa žel pogubljenje (Gal 6, 7-8).

Iz vsega tega je razvidno, da je zelo nevarno odlašati spravo z Bogom in živeti z grehom na duši. Grešiti je človeško, a v grehu vztrajati pa ni človeško, marveč hudičevo, ker edinole hudobni duh vztraja v sovraštvu do Boga. Če se torej kateremu pripeti nesreča, da je padel v kak velik greh, naj ne odlašaja spraviti se z Bogom. Naj ne čaka velike noči, naj ne odlašaja na stara leta, ker ga to odlašanje lahko ogoljufa za vso večnost. „Čujte torej, ker ne veste ne dneva ne ure“ (Mt 25, 13).

Srečna smrt

Vsi si želimo „srečno smrt“. Ta izraz ljudje večkrat napačno umevajo. Smrt je bila srečna, lahka ali celo lepa, tako pravijo, če se ni bolnik zvijal od bolečin, če ni stokal, če ni dolgo in mučno hropel, pač pa mirno zaspal. V nasprotnem primeru smrt ni lepa, ampak grda in huda. Táko in podobno govorjenje je zgrešeno, vendar umevno. Zgrešeno, ker je srečna ali nesrečna smrt dejansko odvisna od človekovega odnosa do Boga in so tisti neprijetni pojavi to večini posledica telesne konstitucije in različnega poteka bolezni. Umevno pa je tisto zgrešeno govorjenje, ker ljudje večinoma že po naravi sočustvujejo s trpečim. V resnici pa je smrt „sreč-

na“, če človek umre v stanju božje milosti, brez slehernega velikega greha, ter je združen z Bogom po ljubezni in vdanosti.

Odmirati svetu

Ko razpravljamo o pripravah na smrt, zadenemo najprej na staro, pa še vedno veljavno pravilo, ki se glasi: Stori že zdaj prostovoljno in velikodušno to kar boš moral storiti ob smrti četudi morda nerad. Kaj pa bomo morali vsi storiti ob smrti radi ali neradi? Zapustiti bomo morali vsi ta svet in se srečati z Bogom.

Kako naj zapusti ta svet človek, ki ima svoje načrte, svoje delo in svojo družino? Saj je v krščanskem gledanju svet kot božje stvarstvo dober. V prvem poglavju svetega pisma beremo, da je bilo vse, karkoli je Bog ustvaril, jako dobro (1 Mojz 1, 31). Krščanstvo odobrava vsak napredek naravoslovnih ved, vsako prizadevanje, da se naravne sile uporabijo v izboljšanje človekovega stanja v tem življenju, saj je božja volja, da si človek zemljo podvrže in nad njo gospoduje (1 Mojz 1, 25). Prav tako nas uči božja beseda, da ne smemo kruha jesti zastonj, ampak pridno delati, da ne bomo nobenemu v nadlego (2 Tes. 3, 8). In družinske in zakonske vezi so sveta božja naredba, so „velika skrivnost“, ki je ne sme nihče

skruniti (Ef 5, 32). Kako naj človek zapušča ali zanemarja ta svet, da se tako pripravi na smrt?

Tu je treba pod besedo „svet“ umevati tisti svet, pred katerim nas božja beseda pogosto svari. To je svet, o katerem pravi apostol Janez v svojem prvem listu, da prevladuje v njem poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja (1 Jan 2, 16). Svet, ki mu moramo odmirati, je svet, kolikor je nasproten Bogu in njegovi sveti postavi, je svet z vsemi svojimi moralnimi neredi in izgredi. Z drugo besedo: da se pripravimo na smrt, moramo odmirati in odmreti vsakršnemu grehu. Greh pa je lahko poželenje mesa, se pravi počutni, meseni, posebno spolni izgredi. Lahko je poželenje oči, pohlep po zgolj materialnih dobrinah, ali pa napuh življenja, kamor spada vsak upor revnega človeka proti Stvarniku. Takemu svetu mora človek odmirati. Varovati se mora nezmernemu uživanju dobrin tega sveta, paziti, da ne postane materialist. Ne sme se zaljubiti v minljivo, marveč naj raste v neminljivi božji ljubezni.

Krščanstvo mu nudi učinkovita sredstva, da more svet premagati: „To je zmaga, ki premaga svet, naša vera (1 Jak 5, 16).

Odmiranje svetu v redovnem stanu

To odmiranje svetu, ki je zelo važna priprava na smrt, je našlo

svoj poseben izraz v redovnem življenju. Redovniki in redovnice se z obljubami ubožstva, čistosti in pokorščine zavežejo, da bodo svetu odmirali in si resno prizadavali na poti h krščanski popolnosti. S čistostjo odmirajo poželenju mesa, z ubožtvom poželenju oči in s pokorščino samovoljnemu napuhu. Redovna pravila jih vodijo v tem odmiranju in Bog blagoslavlja njih žrtev. Taki so, kakor je pisal Pavel o tedanjih kristjanih, „so kakor umirajoči, pa glejte, živijo, so kakor slabotni, pa vedno veseli, kakor ubogi, pa vendar mnoge bogatijo, kakor bi nič ne imeli, in vendar imajo vse“ (2 Kor 6, 9. 10). Tako je in tako bo: odmiraj svetu, da boš resnično živel; odmiraj, da boš srečno umrl.

Nekakšno redovno življenje je vsem potrebno

Pravo redovniško življenje ni za vse, ampak samo za poklicane. In tako bo do konca sveta. Prosto si bodo ljudje izbirali vsak svoj stan in samo neka izbrana manjšina se bo z redovnimi obljubami Bogu posvetila. Pa četudi ne morejo vsi postati redovniki v polnem pomenu besede, bi morali vendar vsi posnemati nekatere poteze redovniškega življenja.

Pravo redovniško življenje poteka kakor dobra ura. Vse ob določenem času: je čas molitve in čas dela, je čas počitka in razvedrila, pa tudi čas molčanja.

To so dragocene reči. Če bi jih mogli ponesti preko samostanskega obzidja, kolikor je mogoče, med svetne ljudi, koliko bi se ta svet zboljšal! Seveda ne more vsakdo v svetu vsega tega posnemati, ker imajo ljudje v različnih poklicih različne poklicne dolžnosti. Vendar le priznajmo: dosti je gorja po svetu, a velik del tega gorja prihaja iz nereda, v katerem živi sedanji človek, žrtev napredka. Mnogi živijo v popolnem neredu, tjavdan, brez zmernosti v hrani, brez urnika v delu in v počitku. Če ima kdo svoje poklicno delo ponoči, nič zamere. Toda sedanji človek trati tudi noč brez potrebe in sedi pred televizijo tja do polnoči ter se udeležuje raznih sestankov do pozne ure. Kaj čuda, če je toliko živčnih bolezni, ko si ljudje odrekajo glavno zdravilo: spanje v predpolnočnih urah.

Mar je ta nered priprava za smrt? Seveda ni vsak vsega kriv; mnogi so žrtev sedanjih socialnih razmer. Kdor bi mogel ta neredni svet spraviti k pameti, bi storil človeškemu rodu večjo uslugo kot tisti Američan, ki je prvi stopil na luno.

Vsakodnevna molitev

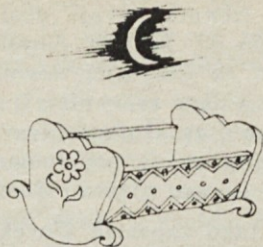
K pripravi na smrt spada v veliki meri vsakodnevna molitev. Smrt je namreč nekakšno srečanje z Bogom. Kdor nikoli ne misli na Boga, kdor se nikoli ne pogovarja z njim v molitvi, se bo srečal z Bogom kot tujcem, in to v

odločilnem trenutku svoje eksistence. Hudo je, če ima človek ves dan in še del noči dovolj časa za vse možne reči, nima pa niti ene minute za svojega Stvarnika, od katerega je popolnoma odvisen, on in vse njegovo delo.

Vsak, še tako zaposlen človek, mora imeti dnevno nekaj minut časa, da Boga počasti kot svojega Stvarnika in svoj zadnji cilj; da se mu zahvali za vse dobrote naravnega in nadnaravnega reda, tudi za trpljenje; da prosi odpustitve za preteklost in blagoslov za prihodnost. Za tako molitev ni treba molitvenika, še ust ni treba odpreti; duša naj govori z Bogom iskreno, brez vsake formalnosti. Potem pa pogumno in veselo na delo, na vsakdanji križ in po križevem potu smrti in večnosti naproti.

dr. Jakob Ukmar

v družini

Bogkov kot

Sredi prostora vsakdanjih skrbi, sredi krepkega, živahnega življenja ljudi, ki se sklanjajo k zemlji, ga, tudi sredi naših grehov, čebeljak milosti — božji kot nad mizo...

Nad vso hišo razteza križani Bog svoje roke, kakor bi hotel z njimi povezati hišne stene, kakor bi hotel v svojem objemu združiti vse naše maloverne duše, vse naše kretnje in vse, kar napolnjuje in dopolnjuje naše življenje. Njegova podoba se je zajedla v nas kakor hudournikova struga, kakor sekira, ki jo zvečer drvar z vso silo mišic zasadi v debelo macesnovo tnaló...

Nič ni lepega v tem razpetem Jezusu za naše lažnive človeške oči. Telo mu je sloko, iztegnjeno in rumenkasto kakor kačnikov cvet. Le ptič okoli ledij je srebrn in velike rane po telesu so rdeče kakor mak. Težke kaplje krvi se mu prelivajo po prsih, zapestjih in stopalih. Nobenega razmerja ni v Odrešenikovem krvavečem telesu, nobene miline v njegovem

obrazu, le nemo trpljenje, kakor ga je doživel v svoji duši preprosti rezbar, ko je s težkimi, nerodnimi rokami v zimskih dneh rezljal na kolenih bridko martro božjo. In prav v tej otroški žalosti počiva velika lepota. Jezus diha, trpi; dan za dnem preživlja smrtno grozo in mi odrešenje. In slehernu uro nas pretresa krik umirajočega Boga, ki se izvija iz teh odprtih temnordečih ust. Kajti pri nas poznamo ta smrtni krik: slišali smo, kako so ga kriknila usta drvarja, ko ga je podrlo drevo, usta pastirja, ko ga je zasulo v plaz, slišali smo rjuti živino, ko se ji je zarezal nož v goltanec, in čuli smo ga v umiranju dreves, ko so se zrušila pod udarcem sekire... Tudi te, v smrtnem trepetu razprte oči poznamo in drgetajoče roke z napetimi modrimi žilami, močne in žive kakor korenine dreves...

Ko sedamo za mizo, živi Bog z nami v svojem odrešujočem umiranju, ko odhajamo v gozd in na polje in k živini, nas spremlja

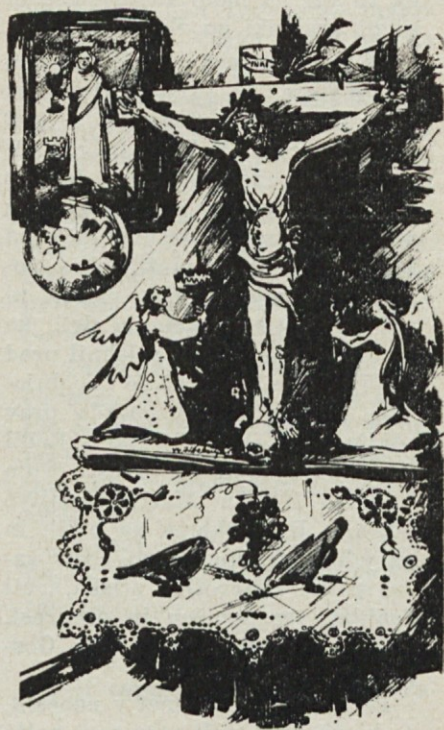
njegov blagoslov. Nad veselimi svati bedi in nad prvim jokom dojenčka — nerazdružen del naše biti je postal, tečajna zvezda naših domov, in nikoli mu ni dovolj prijateljstva človeških otrok. Že staro mater je sprejel ta trpeči pogled, ko je stopila s poročnim vencem v hišo, in ko je zazibala sina in vnuka, je Jezus še prav tako razpenjal prebodene roke kakor danes, ko strmim vanj jaz. Že takrat sta ob križu klečala ta dva angelčka s svečniki v rokah ter se tako zmrdnjeno držala, kakor bi bila sveti Marjeti olje izpila. Najbrž se tudi onadva bojita mrtvaške glave pod križem, ki otroke navdaja s takim strahom.

Morda bi bilo to trpljenje celó za samega Boga prehudo, če bi ne trpela ob njem Marija sedem žalosti! Sedem zlatih mečev ji prebada srce, sedem mečev, kakor velik cvet. Nikdar ne bomo mogli doumeti, kakšno bolečino ji povdrouča sleherni izmed teh mečev, toda vsako uro spoznavamo, v kakšno tolažbo je nam... Če bi vprašali naše matere, katera Marija jim je najljubša, bi gotovo odgovorile: „Žalostna...“ Jezus je hvaležen usmiljeni roki, ki mu je za pomoč v trpljenju dodelila jeza podoba njegove žalostne Matere poleg križa.

O, nevesta Jagnjeta, ki delaš družbo Mariji — sveta Barbara! Vsi vemo, kako te je dal divji oče Barbarón zazidati v temen stolp in so ti sami angeli stregli, ti pa si častila Rešnjje Telo. Nazadnje

pa ti je hudi Barbarón z mečem odsekal glavo. Zato imaš v rokah stolp in zlat kelih s hostijo ter velik, velik meč, na glavi pa zlato krono. Oj, ti ljuba sveta Barbara z rdečo haljo in modrimi očmi — pomagaj nam v smrtni uri.

Oči svete Lucije so kakor dve svetlomodri slivi, ki ležita na belem pladnju. Kita rož se usipa izpod modrega neba in zdi se mi, da sveto dekle ne ve, kaj bi počela s temi očmi, ki jih drži na krožniku pred seboj. „Le zakaj mi jih še dajete v roke,“ vprašuje, „saj sem jih vendar že darovala Bogu.“

O, sveta Lucija, če bi zaupal vate, bi mi danes najbrž ne bilo treba nositi naočnikov. Toda kljub temu ti bom prinesel tistih majhnih rož, ki se skrivajo med travo in so dobre za oči, saj jih gotovo poznaš, smetlika jim pravijo...

Pa nebeški tesar sveti Jožef z žago in božjim Otrokom! Dobri stavec s kodrasto brado ne sme manjkati v nobeni hiši. Potomec starih kraljev se je naselil nad našo mizo ter nas varuje s prav tako skrbjo, s kakršno je bedel nad otroštvom betlehemskega Deteta. Njegova lilija je tako bela, da že kar na modrikasto vleče in njeni prašniki so zlati.

In tu je sveta Ana, h kateri molijo matere, ko prisluškujejo prvim utripom novega srca pod svojim srcem! Veliko knjigo drži v naročju ter poučuje deklico Marijo. Z levico jo objema čez ramo in s prstom desnice kaže na knjigo. Morda že sluti veliko poslanstvo svoje hčerke, morda ni več daleč tisti pomladni dan, ko bo angel Gospodov pokleknil pred Marijo in se bodo začele dopolnjevati besede, ki jih morda prav zdajle mati govori hčerki: „Rodil se bo Mesija, ki bo odrešil svoje ljudstvo...“ In Marija pazljivo poslušala. Roke sklepa na prsni in na lahno sklanja glavo. Prav zadaj pa se zadovoljno stiska sveti Joahim, ves ponižen in preprost, čeprav je duhovnik v hiši Gospodovi.

Le kaj bi počel kmet v nebesih, če bi ne imel tudi tam gori polja

in gozda in živine? Zlatih palač bi se kmalu naveličal in sredi angelških koncertov bi pogrešal domače harmonike in pastirske piščali. In kaj naj se, dobra duša, pomeni škofi in vitezi? Preučenih pogovorov ni vaje, o vremenu in poljskem delu pa se v nebesih gotovo ne menijo. Toda Bog skrbi za vse, pa je dal tudi kmetu svetnika, ki pozna kmečko življenje in ki bi tudi v nebesih ne mogel strpeti brez svojih voličkov in zemlje. Ko bo stopil naš kmet čez nebeški prag, bo že zagledal svetega Izidorja, nebeškega kmeta, pastirja na božjih poljanah, pevca ob rajskih potokih... Prav gotovo mu bo sveti Izidor prvi priteknel naproti, saj visi njegova slika v slehernem kmečkem domu... Na njej kleči svetnik sredi travnika, pod hribom s cerkvico, ki ima dva stolpa in rdečo streho. Spredej orje na rumeni njivi angel z zlatimi krili, plug pa vlečeta dva rjavordeča volička. Na desni raste veliko, brestu podobno drevo s tremi krošnjami... Te slike se nikoli ne morem dovolj nagledati. Zdi se mi kakor posvečen odmev kmetovega trpljenja. Prav na to sliko mislijo otroci, kadar pojo:

Svet' Izidor ovčice pasel,
lepo žvižgal, še lepše pel...“

In sveti Izidor jim dela družbo na polju in paši ter varuje kmetu hišo in hlev...

Da, toda hišo in hlev varuje tudi sveti Florijan: operjaničeno čelado ima in rdeče bandero ter izliva iz rumene golve vodo na

gorečo cerkev. Njegov bojni tovariš sveti Jurij pa varuje naše duše pred hudičevim zmajem. Velik junak je, čeprav ima obraz petletnega, prestrašenega otroka, kajti ni kar tako poriniti sulico v gobec zelenega zmaja, ki mu šviga ogenj iz žrela...

In končno podoba zadnje večerje: trinajst mož je zbranih okoli okrogle mize. Eden drži v rokah kelih in kruh. Nemo strmenje v teh obrazih, božja beseda jim zveni v ušesih — še nas napolnjuje, še nas posvečuje. V to sliko se ozira kmet, kadar moli: „Daj nam danes naš vsakdanji kruh...“ — Toda z grozo zagledam, da ima eden izmed dvanajstih možnjov v rokah in zelenega hudiča za vratom...

O, preprostost steklenih podob, obrobljena z nerodnimi črnimi okviri, kakšna pesem zveni iz tebe, kako velike stvari nam hočeš povedati! Česar ni zmogla prebrisanost modrijanov, je tebi uspelo: priklenila si nam srca na lestev med nebom in zemljo.

Kajti to lestev ti pomaga prestisam Sveti Duh, ki se spušča v stekleni kroglji nad mizo. Resnično se spušča iz nebes, čeprav se nam zdi, da visi le na dolgi žimi izpod stropa. Vse preveč verjame-mo samo očem in premalo srcu. Srce pa nam pravi, da Sveti Duh resnično biva v naši sredi: iz vsake modre besede zveni in iz vsake molitve. Družji nas z vsemi, ki verujejo vanj...

Steklena buča se lepo sveti in

okna odsevajo v njej s svojimi križi in rožami. Včasih se mi zezdi, da golobček v njej na lahno utriplje s krili, tako na lahno, kot bi naletoval sneg. Njegovo telo je iz zlatega in srebrnega staniola in v rdečem kljunu drži papirnato hostijo. Peruti in rep so mu iz pahljačasto nabranega papirja in pod njim so rože iz rdeče volne. Tako visi nad mizo ter nas gleda z velikimi rdečimi očmi. Vera naših očetov in mater je vedela, da mora Sveti Duh blagoslavljati s krili vsa naša dela, ter ga je hotela vedno imeti pred očmi...

— — —

V navzočnosti teh dobrin nebeških gostov nad mizo smo razgrnjena njiva. Vsaka naša beseda in kretnja dobi lepši pomen in je polna novega upanja. Srca se nam očiščujejo pred njimi do dna. Niti najmanjši greh nam ne ostane prikrit, vse se razgalja — pa tudi odpušča. Ena sama očetova ali materina kretnja pred križem zaleže za devet pridig. Ni me zlepa pretresel kak stavek tako kakor besede iz „Mojega življenja“:

„Takrat se je zgodilo nekaj zelo čudnega. Mati me je prijela narahlo za obedve roki, šla je z menoj preko izbe v kot pod razpelom, tam me je prekrizala trikrat po vrsti.

„Ti, moj fant!“ je rekla. Nato je na ves glas zajokala, sam ne vem zakaj!“

— — —

Jezus, naš trpeči brat, ne sme nikoli zapustiti svojega kota, ka-

kor ne lastovka svojega gnezda pod napuščem. Tudi če hišo prodajo — Bog mora ostati, ker je hiši temeljni kamen in vez njenih oglov. Le za božič se umakne jaslicam: Mož bolečin napravi prostor Otročičku, ki je že določen za trpljenje. Tako spremljamo Boga vse leto v njegovem veselju in bridkosti in Bog nas v veselju in žalosti. In svetniki se nam vse leto nasmihajo z rdečimi ustnicami ter se pomenkujejo z nami.

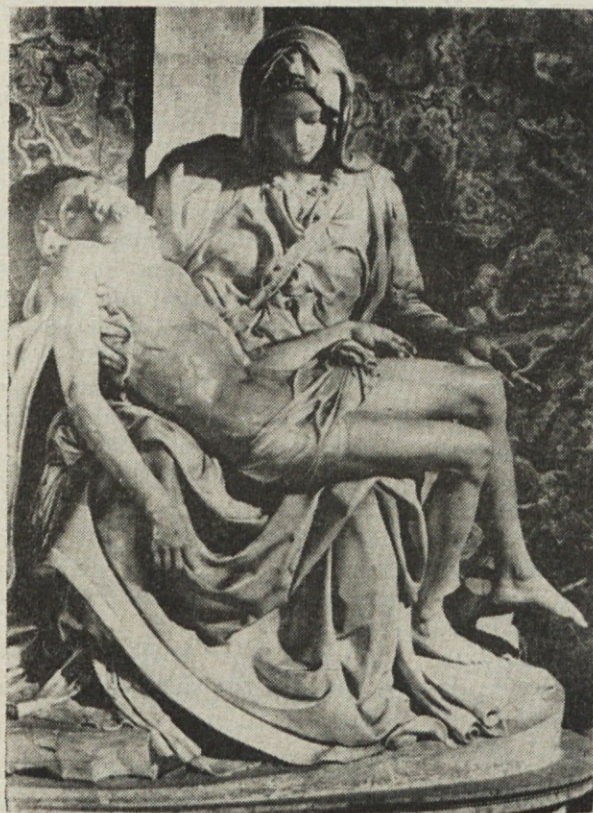
Ne slišimo njih besed, toda srca jih čutijo.

Oljčna vejica z blagoslovom zadnje cvetne nedelje je zataknjena za ramena križa — varuje nas pred hudo uro ter odganja bolezní od hiše.

Na prtičku pod križem ključeta dva bela golobčka klas in grozd.

Gledam in čutim, kako me vsega prevzema dobra milost.

Emilijan Cevc

Michelangelova
Sočutna (Pietà)
v baziliki
sv. Petra
v Rimu

ZA MLADINO

Nova imena v vodstvu SDO in SFZ

Slovenska dekleška organizacija in Slovenska fantovska zveza sta v novembru preteklega leta obhajali 25-letnico svojega življenja in dela. V decembru pa sta izvedli občna zbora, na katerih sta podali obračun o svojem delu in izvolili nova odbora za leto 1975.

V Zveznem odboru SDO, ki ima svoje središče v Slovenski hiši v Buenos Airesu, so: Marija Korošec (predsednica), Maruška Batagelj, Kristina Breznikar, Marta Dimnik, Martina Koprivnikar in Irena Urbančič.

V Zveznem odboru SFZ, ki ima tudi svoje središče v Slovenski hiši v Buenos Airesu, so: Tomaž Rant (predsednik), Tone Erjavec, Jože Korošec, Jože Novak, Marijan Oberžan, Jakob Barle in Igor Grohar.

SDO ima krožke deklet v Carapachayu, Castelarju, Ramos Mejiji, San Justu, San Martinu in Slovenski vasi — z eno besedo na šestih krajih Velikega Buenos Airesa in v Mendozi,

V odboru krožka iz Carapacha-

ya so: Marjeta Senovršnik, Minka Sušnik, Anica Klemen, Marica Klemen, Roža Gričar in Kristina Dragan.

V odboru krožka iz Castelarja so: Marica Dolinšek, Mimi Kočar, Lučka Pavšer, Gabrijela Čamer-

A jutri pojdem na goró,če..j
A jutri pojdem na goró,
naj se oči mi napijó
višin, daljin, da z bleskom tem
nasproti pojdem hudim dnev-

nik, Marjanka Kremžar, Mirta Rant, Helena Rode in Lidija Čop.

V odboru krožka iz Ramos Mejije so: Helena Fink, Marjetka Štefe, Irena Šeme, Helena Loboda, Tatjana Jeločnik in Berna Durič.

V odboru krožka iz San Justa so: Marta Malovrh, Mari Groznik, Kristina Jereb, Metka Trpin, Anica Indihar, Emi Urbančič, Metka Markovič in Marija Uštar.

V odboru krožka iz San Martina so: Mojca Oberžan, Veronika Fajfar, Irena Rupnik, Darinka Zorec, Silvija Uršič, Adrijana Slavič, Ana Marija Klanjšček.

V odboru krožka iz Slovenske vasi so: Anči Koprivnikar, Magdalena Koprivnikar, Marjeta Criscuoli, Andrejka Celarc, Mimi Bokalič, Vera Adamič, Dana Zaje, Marija Hočevar, Martina Miklič in Beti Boštjančič.

SFZ pa ima svoje odseke na sedmih krajih Velikega Buenos Airesa: Adrogué, Castelar, Carapachay, Ramos Mejía, San Justo, San Martín, Slovenska vas in v notranjosti države: v Mendozi.

V odboru odseka v Carapachayu so: Frido Klemen, Janez Škulj, Jože Senovršnik, Janez Pleško, Janko Sušnik, Franci Korošec.

V odboru odseka v Castelarju so: Janez Golob, Franci Gričar, Narte Kinkelj, Marjan Kopač, Tomaž Pavšer, Lojze Poglajen, Jože Furlan in Frido Klemenčič.

V odboru odseka v Slovenski vasi so: Glinšek Vinko, Janez Bo-

kalič, Klavdij Mažgon, Marijan Adamič, Tone Kokalj, Jaka Barle, Ciril Jan, Hinko Kunc, Miha Bokalič, Jože Adamič, Dani Sušnik, Lojze Rozina.

V odboru odseka v Ramos Mejiji so: Darjan Šifrer, Franci Medic, Gabrijel Hvalica, Jaka Kocmur, Niko Jakoš, Marko Marin.

V odboru odseka v San Justu so: Franci Štrubelj, Lovrenc Tomažević, Andrej Drenik, Franci Uštar, Janez Krajnik, Tone Obliskar in Franci Jelen.

V odboru odseka v San Martinu so: Marjan Oberžan, Rajko Leber, Jože Rožanc, Jure Truden, Stanko Kahne, Andrej Petelin in Ivan Jerman.

Manjkajo tako še imena odbornikov odseka v Adrogué in odbornic SDO ter odbornikov SFZ iz Mendoze.

V Zveznem odboru SDO je tako 6 deklet, v Zveznem odboru SFZ 7 fantov. V Zveznem svetu SDO pa je poleg tega še 7 krajevnih predsednic krožkov SDO. V Zveznem svetu SFZ pa je poleg 7 odbornikov še 8 predsednikov krajevnih odsekov.

V Slovenski dekliški organizaciji in v Slovenski fantovski zvezi, ki delujeta že 26. leto v Argentini, je tako nad 100 višjih in nižjih odbornic oz. odbornikov, kar daje vsekakor močno upanje, da organizaciji ne bosta zamrli, marveč živeli ter zbirali ter vzgajali slovensko mladino na južni polobli, v Argentini.

In sedaj pogumno naprej

Janez je s svojim nastopom vse privlačil. Zakaj? Niti sam ni vedel. Ker jim je postregel s kavo ali ker je bil vedno pripravljen storiti majhne usluge? Morda so ga imeli radi, ker je bil zmeraj nasmejan in so njegove oči tako veselo in čisto zrle v svet. V njegovi navzočnosti je človek obžaloval, da ni več tako mlad kakor on. Nekateri njegovi delovni tovariši so bili le za nekaj let starejši, vendar se jim je zdelo, da so izgubili dragocenost, ne da bi se zavedli njene vrednosti. Niso našli izraza o tem, kar je bilo v Janezu. Nekoč, ko ni bil prisoten, so govorili o njem in Pavel je rekel: „Janez dehti tako sveže in čisto“.

Bilo je malo nerodno povedano, vendar je bila resnica.

Včasih so se z Janezom sporekli, vendar niso nikoli pustili, da bi kdo o njem slabo govoril. Kljub razlikam v načelih je vedno držal z njimi. Velikokrat jim je povedal svoje mnenje brez oziroma, vendar so vedeli, da je vedno pripravljen pomagati, celo zlesti na najvišji tovarniški dimnik, če bi ga kdo prosil. Da, Janez bi to storil, če bi bilo potrebno. Ničesar se ni bal, nikoli se ni obotavljal. Znal je molčati, šefu ni nikoli tožil svojih sodelavcev. Še na misel mu ni prišlo. Sam jih je posvaril.

Vendar ne mislimo, da je bil Janez angel. Včasih se je tako

razhudil, da so mu še ušesa zardela. Bil je tudi trmast, takrat ga ni nihče premaknil. Potem mu je bilo žal. Ničesar ni rekel, vendar vsi so vedeli, da se kesa.

Janez je bil tudi član tovarniškega nogometnega kluba. Njihov vaditelj Bogdan je bil pravičen in zelo strog mož, da je vzdržal disciplino moštva. Kadar je rekel: „V nedeljo ob devetih se dobimo na avtobusni postaji“, je bil Janez ob deveti tam. Rad je igral nogomet, ves teden je nestrpnost čakal nedelje, ko se je lahko sprostil na igrišču.

Nekega dne je rekel vaditelj: „V nedeljo bomo odšli ob pol osmih, ker hočem, da smo pol ure prej na igrišču“.

„Nemogoče“ je odgovoril Janez.

„Zakaj ne?“ je vprašal vaditelj.

„Ob sedmi grem k maši, torej ob pol osmih ne morem biti na postaji. Če odidemo ob pol devetih, je še vedno dovolj zgodaj.“

Vaditelj Bogdan je priprl oči in zardel.

„Ne moreš enkrat manjkati pri maši?“

„Ne morem.“

„Zakaj ne? Zaradi staršev? Jaz sam bom govoril z očetom“.

„Ni potrebno. Jaz nočem opustiti nedeljske maše“.

Nič niso mogli storiti, brez Janeza niso mogli igrati. Bil je srednji napadalec in vedno je prav vodil tovariše na igrišču.

Vedno je poslal žogo v vrata. Nesmiselno je bilo, da bi odpotovali brez njega. Torej so ga počakali in odšli ob pol devetih.

Peter, Pavel, Ciril in Jože so bili zelo zadovoljni, da se je Janez postavil. Tudi oni so bili hodili redno ob nedeljah k maši.

„Pravi strahopetci ste. Tudi vi bi se morali oglasiti“, jih je potem oštel Janez.

„Seveda, drugič se bomo tudi mi oglasili“, je obljubil Pavel. Sram ga je bilo strahopetnosti.

„Seveda drugič... Pazi, kam boš danes poslal žogo. Prejšnjo nedeljo smo izgubili nekaj lepih prilik“.

Popoldansko sonce je močno žgalo. Janez je vzel kopalno obleko in odšel k reki. S Pavlom sta se zmenila, da se dobita pri mostu. V kopalnišču ni našel nobene znanca; šel se je sončit. Naenkrat je zaslišal, da ga nekdo kliče. Zbudil se je iz zamišljenosti. Bila je Lavra. Ravnokar je prišla iz vode. Ko se mu je približala, se je Janezu zdelo, da jo vidi prvič. Nežne oblike njenega mladega, vitkega telesa so odsevale vodo in sonce. Janez je bil vznemirjen. Nekaj ga je vleklo k Lavri.

„Kakšna je voda?“ je vprašal z negotovim glasom.

„Čudovita. Ostani tukaj. Prišli bodo še Friderik, Peter ter Lili. Prinesli bodo žogo. Igrali bomo tenis“.

„Ne, hvala, spodaj pri mostu se bova dobila s Pavlom, da bova plavala“.

„Hočeš ostati?“ je vztrajala Lavra.

„Ne morem“.

Obrnila se je proti reki, kakor da je užaljena. Ko jo je videl tako blizu, je zopet občutil tisto neznano privlačnost. Želel je, da bi se je dotaknil, da bi jo nobožal. V tistem trenutku je bil jezen sam nase.

Pogledala ga je preko rame. Njene oči so bile ozke in sladke kakor med.

„Ostani, Jani“.

„Jani“. Ujezilo ga je, da ga je tako prekrstila in ga klicala kakor otroka.

„Povedal sem ti že, da sem obljubil Pavlu, da se dobiva pri mostu“.

Počasi odhaja in njegova temna senca se maje pred njim na mehkem pesku. Z dekleti se človek počuti tako čudno, premišljuje Janez. Prej se mu to ni zgodilo. Nekaj ga privlači k njim. Nekaj lepega, popolnoma drugače kakor je o tem govoril Friderik. In Lavra je lepa. Čudovita v vodi in soncu, ki dajeta tak lesket njenemu telesu. Zdelo se mu je, da ga prevzema neka sladka utrujenost. Skočil je v vodo in zaplaval. Zopet je bil svež in svoboden.

Kmalu je prišel Pavel. Že dolgo časa sta bila dobra prijatelja, med njima ni bilo skrivnosti.

„Si videl Friderika in Petra?“

je začel Janez previdno izpraševati.

„Da, v kopališču sta pri Lavri in Lili“.

Oba sta umolknila in sanjala pod slovesnim modrim nebom. Počasi se popoldne nagiba v večer. Modro nebo se na zahodu pozlati. Med travo pojejo murni svojo zaljubljeno pesem.

„Veš, Lavra mi je všeč“, se oglasi Janez. „Zelo lepo dekle je“.

„Seveda, pa ni zate. Vedno s kom ljubinka. Sedaj je Friderik na vrsti“.

Janez se je zopet zamislil. Bil je prizadet in ranjen.

„Da, imaš prav, to tudi meni ne ugaja“, je končno odgovoril.

„Ljubezen je kakor breme. Lahko te obogati, lahko pa se pod tem bremenom zrušiš in te potegne navzdol“, je povedal Pavel.

„Kje si pa to pobral?“

„Na zadnjem fantovskem sestanku. Kako da tebe ni bilo?“

„Popolnoma sem pozabil“, se je oprostil Janez z resničnim obžalovanjem.

Otto Goldmann —

Prir. Metka Mizerit

Slovenska mladina, rojena v Argentini, rada nastopa na slovenskih kulturnih prireditvah. Prizor iz proslave slov. narodnega praznika in slov. zastave

Hudičev advokat

Morris West - Jože Škerbec

XIII. poglavje

Za doktorja Alda Meyerja je prišla noč po čudno spokojnem popoldnevu. Takoj po kosilu je sedel k branju papirjev Giacoma Neroneja. Vzel jih je v roke z omahovanjem in strahom, kot če bi pomenili trenutek razodetja ali krize. Ko jih je razkril, uredil in začel brati smelo poševno pisavo, se mu je zazdelo, da po-

sluša Giacoma, ki mu govori s svojimi izzivajočimi razlogi.

Doživljal je trenutke osramočenja zaradi lastnih polomov, trenutke bolečih spominov, stožilo se mu je po razmerju, ki se je začelo v sporu, se včasih približevalo prijateljstvu in se kmalu končalo v tragediji. Vendar v spisih ni bilo grenkobe, kot je ni bilo v Giacomu. V njih so bili poleg otroško preprostega pisanja, ki je ganilo Meyerja skoraj do solz, stavki mistične zamaknjenosti, ki so ga navajali, da je tipajoč iskal razloge za lastno polomijo.

Toda navsezadnje je našel mir in gotovost, ki sta ga obšla kljub temu, da je preteklo že toliko let. In zadnji od spisov, ki je bilo pismo za Alda Meyerja, je bil poln miline in posebne milosti odpuščanja. Drugi papirji so bili popisani v angleščini, pismo zanj pa v italijanščini, kar je razodevalo tenkočutnost, ki je ni bilo moč lahkomišelnost pozabiti.

„Moj dragi Aldo:

Sem doma in je že pozno. Nina je navsezadnje le zaspala in otrok tudi spi. Predno bom zjutraj odšel, bom pustil Nini to pismo, skupaj z drugimi mojimi papirji, in ko se bo vse že zgodilo in bo pojenjala prva bolečina, upam, da bo prišlo v vaše roke.

Vi in jaz se bova srečala jutri, vendar kot tujca, predana nasprotujočima prepričanjema in nasprotni praksi. Vi boste sedli med moje sodnike in podpisali po-

trdilo o moji usmrtitvi, ko bo vsega konec.

Ne dolžim vas zavoljo tega. Vsak izmed nas more hoditi le po tisti poti, ki jo vidi pred sabo. Vsakdo od nas je podvržen posledicam svoje lastne vere, čeprav pričakujem, da boste nekega dne mislili drugače. Če se bo to zgodilo, boste zasovražili, kar se je zgodilo, in lahko boste celó skušani, da bi zasovražili sebe zavoljo vaše udeležnosti, in to še toliko bolj, ker ne bo nikogar, ki bi mu lahko povedali, da se kesate.

Zato vam povem sedaj, da vas ne sovražim. Vi ste bili prijatelj meni in prijatelj Nini in otroku. Zaupam, da ju boste ščitili in zanju zmeraj skrbeli. Vem, da ste ljubili Nino. Menim, da jo imate še zmeraj radi. In to bo drugi križ za vaša ramena, ker ne boste nikdar gotovi glede vas samih, če vas je nagnilo, da ste se priključili moji obsodbi, prepričanje ali ljubosumnost. Vendar jaz vem, da vas imam za prijatelja, in vam to povem sedaj, ko bom umrl.

Hočem vas prositi za uslugo. Ali bi lahko šli, ko boste prejeli to pismo, k očetu Anzemu in k Anne de Sanctis in jima povedali, da jima ne zamerim, kar sta storila, in da se ju bom spomnil, ko pridem pred Boga, kot upam?

Sedaj, dottore mio, vas puščam. Ne manjka dosti, da se zdani, in mraz me trese in strah

me je. Zavedam se, kaj se bo zgodilo, in moje telo se krči od groze ob tej misli. Sile so mi pošle in moram nekaj časa moliti. Zmeraj sem si želel, da bi umrl dostojno, toda nikdar doslej nisem doumel, kako težko je to.

Zbogom, prijatelj. Naj naju varuje Bog v teh temnih časih.

Giacomo Nerone.“

Ko je Meyer tretjič prebral pismo, ga je ganilo do solz, kar se je redko dogajalo, vendar ko se je sprehajal nekaj časa in razmišljal o njem ter ga znova prebral, je ljubezen, ki jo je izžarevalo, legla vanj kot odpuščanje. Čeprav bi doživel polom v vsem drugem — in njegovi polomi so bili zapisani z velikimi črkami v koledarju petnajstih let — ne bo umrl brez ljubezni in odpuščanja. In to je bil odgovor na vprašanje, ki ga je toliko časa preganjalo: zakaj „veliki“ ljudje umirajo in odhajajo iz stvarstva, ne da bi sprožili valovanje spominov, medtem ko se spomin drugih ohranja v srcu ponižnih.

Misel ga je spremljala ob večernem somraku in ga še ni zapustila, ko je začutil trkanje na vrata. Ko jih je odprl, je zagledal zunaj Blaisa Mereditha.

Videz duhovnika ga je pretresel. Obraz je imel pepelnat, ustnice brezkrvne, zgornjo ustnico je imel orošeno od potenja. Roke so se mu tresle in glas je imel hripav in moten.

„Žal mi je, da vas nadlegujem,

doktor, vendar se lahko odpočijem za trenutek v vaši hiši?“

„Jasno, človek božji. Vstopite, za božjo voljo! Kaj vam je?“

Meredith se je slabotno nasmehnul.

„Nič posebnega. Vračam se iz Ninine hiše, toda pot mi je bila predolga in preutrujajoča. V hipu bom dober.“

Meyer ga je peljal noter, ga prisilil leči na posteljo in mu ponudil precejšnjo kupico žganja.

„Pijte! Čisto zanič je, vendar vas bo poživila.“

Čisti alkohol je povzročil Meredithu gnus, vendar mu je uspelo, da ga je spil, in kmalu je začel čutiti, kako se je toplota širila po njegovem telesu in vračala moč njegovim udom. Meyer ga je opazoval z zaskrbljenim pogledom.

„Skrbite me, Meredith. Tako ne more iti naprej. Obhaja me skušnjava, da stopim v stik s škofom in vas prisilim, da se internirate v bolnišnico.“

„Dajte mi še nekaj dni, doktor, potem mi ne bo več toliko mar.“

„Vi ste hudo bolni. Zakaj se napenjate na tak način?“

„Kmalu bom umrl. Bolje je, da izgorim, kot pa da bi splesnil.“

Meyer je s kretnjo izrazil svojo nemoč.

„Gre za vaše življenje, monsignor. Povejte mi, kako vam je šlo pri Nini!“

„Zelo dobro. Globoko me je pretreslo, kar mi je povedala. Toda

je dvoje reči, ki bi jih rad razčistil z vami, če ne boste kljubovali.“

„Vprašajte me, kar hočete, prijatelj. Predaleč sem že šel, da bi se umikal.“

„Hvala. Prva je tale. Je bila tukaj epidemija nemških ošpic pozimi tisoč dvet sto triinštiridesetega in se je zavoljo njih Paolo Sanduzzi rodil slep?“

„Da.“

„Koliko časa je preteklo, preden ste znova videli otroka?“

„Tri leta. Ne, več, skoraj štiri. Bil sem v Rimu.“

„Ali je otrok videl, ko ste se vrnili?“

„Da, mrena je izginila.“

„Zdravniško govorjeno — ali ni to čudno?“

„Popolnoma nenavadno. Nikoli nisem slišal o podobnem primeru.“

„Ste omenili to Nini Sanduzzi?“

„Sem. Vprašal sem jo, kako in kdaj se je to zgodilo.“

„Kaj vam je rekla?“

„Zmignila je z rameni in odvrnila, kot to delajo kmečki ljudje: 'Tako, zgodilo se je pač.' Najini odnosi tedaj niso bili tako dobri kot sedaj. Vendar primer me je zanimal. In me zanima še zdaj. Zakaj me to sprašujete, monsignor?“

„Nina mi je povedala, da je Giacomo na dan rojstva po vašem odhodu prebil noč v molitvi in ji naslednje jutro obljubil, da

bo njun otrok po preteku treh tednov videl normalno kot drugi otroci. In po njenem pripovedovanju se je to izpolnilo. Mrene so izginile. Otrok je ločil luč od sence in kasneje se je njegov viš razvijal enako kot pri drugih otrocih. Kakšno mnenje bi si ustvarili o tem, doktor?"

Meyer ni takoj odgovoril. Zdelo se je, da se ga je polastila nova misel. Ko je spregovoril, je bilo videti, kot da bi govoril samemu sebi.

„To je torej tisto, kar je hotela reči, ko je zagotavljala, da je Giacomo napravil čudeže in da jih je ona doživela.“

„Kdaj je to rekla?"

„Ko sva govorila o vašem prihodju in sem jo jaz nagovarjal, da bi vam govorila.“

„In mislite, da je povedala resnico?"

„Da,“ je odvrnil Meyer mračno. „Povedala je resnico. Nina se ne bi zlagala, tudi če bi s tem rešila svoje življenje.“

„In kakšno bi bilo vaše zdravniško mnenje?"

„Jaz bi dejal, na prvi pogled, da se to ne more zgoditi.“

„Pa se je zgodilo. Otrok vidi še zmeraj.“

Meyer ga je pogledal z dolgim, vprašujočim pogledom, potem je smehljalje odkimal.

„Vem, kaj hočete, da bi rekel, Meredith, vendar ne morem reči. Ne verujem v čudeže, le v nerazložena dejstva. Le to lahko priz-

nam, da se to normalno ne dogaja. Lahko bi šel še naprej in dejal, da nisem še nikdar slišal o drugem primeru, kot je ta, da ne vem za nobeno zdravniško razlago, ki bi prišla v poštev. Nisem pa pripravljen napraviti skoka v temo in reči, da gre tu za čudež, ki ga je povzročil božji poseg.“

„Ne prosim vas tega,“ je dobrovoljno pojasnil Meredith. „Vprašal sem vas le, če lahko razložite v zdravniški govorici?"

„Jaz ne. Možno je, da drugi morejo.“

„Če morejo, bi mogli razložiti predhodno znanje glede ozdravljenja, ki ga je imel Giacomo Nerone?"

„Jasnovidnost je priznan pojav, čeprav ne razložen. Toda od nikogar ne moremo zahtevati, da bi izrekel sodbo o informaciji, ki jo je dobil posredno, o nečem, kar se je zgodilo pred petnajstimi leti.“

„Toda priznate resničnost informacije?"

„Da.“

„Ali bi hoteli zapisati kot nerazloženo in morda kot nerazložljivo dejstvo pri sedanjem statusu medicinske znanosti?"

„...Po mojem medicinskem znanju,“ ga je popravil smehljalje Meyer.

„Bi se vi izjavili s temi besedami pred škofijskim sodiščem?"

„Bi.“

„To je vse,“ je dejal Meredith z rahlo ironijo. „Tako bom napisal v svojih zapiskih.“

„Kakšno je vaše mnenje, monsignor?“ je vprašal porogljivo Meyer.

„Prost sem predsodkov,“ je odvrnil Meredith z običajno natančnostjo. „Prizadeval si bom, in enako bo ravnal moj naslednik, dokazati z vsemi mogočimi sredstvi, da to ni čudež, ampak preprosto redek naraven pojav. Ker se naslanja samo na eno pričo in na kasnejšo vašo izpoved, je verjetno, da ga bomo nazadnje odklonili kot čudež, čeprav je dejansko lahko bil. V čemer se midva razhajava, moj dragi doktor, je v tem, da vi zanikate možnost čudežev, medtem ko jo jaz priznavam. Dokazovanje je dolgo, vendar si upam trditi, da je moje stališče laže vzdržljivo kot vaše.“

„Vi bi bili dober advokat, monsignor,“ se je izvijal Meyer. „Kakšno je vaše naslednje vprašanje?“

Meredith mu ga je zastavil brez ovinkov.

„Kdo je bil Il Lupo, Volk? In zakaj vam je dejal Nerone, da ga zadržujete stran od naselja?“

Meyer ga je gledal presenečeno.

„Kdo vas je informiral?“

„Nina. Ona je bila na pol speča, vendar je slišala, da sta se vi in Nerone pogovarjala pri vratih.“

„Kaj je še slišala?“

„Da ste vi dejali: ‚To je zgodovina. Ne vi ne jaz je ne moreva zadržati. Nekdo mora začeti z organiziranjem...‘“

„Je bilo to vse?“

„Da. Mislil sem, da bi mi lahko razložili, kaj je pomenilo.“

„Pomenov je bilo mnogo, monsignor... Samo tistega vam bom skušal povedati, ki ga je imelo zame...“

„Taborišče je bilo v plitvem usadu na vrhovih hrbtenice vzhodnih gora. Pred tisočletji je bil morda krater ognjenika. Rob je imel nazobčan kot žaga, zunanja pobočja pusta in suha, znotraj pa majhno jezerce, ki se je odtekalo in zraven katerega je raslo grmičevje in kot žica trda trava. Šotore je skrivalo grmičevje in koze in krave, ki so jih zaplenili kmetom iz okolice, so se mirno pasle v grapi, medtem ko so se opazovalci, ki so stali na straži in pregledovali okolico, kričali z velikimi štrlečimi zobmi kraterja.

Bil je samo en dohod, kozja steza, ki je peljala od Satanove skale, kjer je bil nameščen prvi stražar. Čuvarji, nameščeni ob robu kraterja, so ga lahko videli ves dan, in če je oni spustil kakega tujca, so merili nanj med vso potjo. Ko je prišel do roba, so mu šli naproti in potem, ko so ga pregledali, sta ga dva stražarja pospremila skozi grmičje v šotor Il Lupa, ki je bil poveljnik.

Meyer se je spominjal njegovega videza: bil je nizke postave, plavolas, svetlih oči, širokega obraza in smehljaajočih ust. S prijetnim glasom je govoril včasih v toskanščini in drugič v najbolj robatem narečju. Njegova obleka je bila groba, enaka kot obleka njegovih mož, toda njegove roke in njegovi zobje so bili brezmadežni in bril se je skrbno vsak dan. O svoji preteklosti je govoril malo, toda Meyer je razbral, da se je boril v Španiji, bil potem v Rusiji in se vrnil v Italijo, predno je izbruhnila vojna. Delal je v Milanu in v Turinu ter kasneje v Rimu, čeprav ni mogel ugotoviti, kako in kaj. Priznal je, da je človek stranke in je razpravljaval o politiki z avtoriteto in znanjem.

Na dan, ko so Giacoma Neroneja pripeljali od Satanove skale, je bil Meyer v šotoru Il Lupa in se pogovarjal o patrolji-ranju. Stražarja sta ga napovedala, razložila, zakaj je prišel, in Il Lupo mu je ponudil roko.

„Torej vi ste Nerone! Me veseli, da vas spoznam. Slišal sem veliko govoriti o vas. Rad bi se z vami pogovoril.“

Nerone mu je odzdravil, vendar je brž odvrnil:

„Ali bi lahko pustila za drugo priložnost? Moja žena ima porodne bolečine. Hočem, da jo doktor vidi čimprej. Treba je dolgo hoditi.“

„Imela je ošpice,“ je naglo

razložil Meyer. „Bojimo se komplikacij.“

Zaskrbljenost je zameglila svetle oči Il Lupa, ki je tlesknil z jezikom v znamenje simpatije.

„Škoda. Kakšna škoda! Prav zato bi toliko koristila podržavljena zdravniška oskrba. Lahko bi začeli s cepljenjem ob prvem znaku epidemije. Vi, Meyer, seveda niste imeli seruma.“

„Ne. Nič drugega nam ne kaže, kot počakati in videti, kako se bo otrok rodil.“

„So babice pri njej?“

Nerone je prikimal.

„Tedaj je vsaj oskrbovana. Deset minut ne bo vplivalo ne za ne proti. Postrezimo si s skodelico kave in pokramljajmo malo.“

„Počivajte, Giacomo,“ je dejal Meyer, da bi ga opogumil. „Nina je močna kot vol. Pridobila bova na času, ko se bova spuščala po hribih.“

„Dobro.“

Usedli so se na stole z razcefranim platnom. Il Lupo je ponudil cigarete, kričaje naročil kavo in po vljudnih ovinkih prešel k tistemu, kar je hotel.

„Meyer mi je govoril o vas, Nerone. Kot razumem, ste angleški oficir.“

„Tako je.“

„In vojaški ubežnik.“

„Tudi to je res.“

Il Lupo je zmignil z rameni in puhal cigaretni dim proti platnени strehi.

„Za nas to nima važnosti, jasno. Kapitalistične vojske so že

spolnile svoj namen s tem, da so zmagale v vojni. Naša naloga je vzpostaviti mir, ki ga potrebujemo. Vaša osebna zgodovina torej ni neugodna. Narobe, celo prav bi prišla... z nami.“

Nerone je ostal miren, brez odgovora.

Il Lupo je nadaljeval z resnim in vzgojenim glasom:

„Meyer me je tudi informiral o delu, ki ste ga vi izvršili v Gemellu, in o zaupanju, ki ste si ga pridobili pri ljudeh. To je odlično... kot nekaj začasnega.“

„Zakaj začasnega?“ je mirno vprašal Nerone.

„Ker je vaš lasten položaj začasen in dvoumen. Ko bo namreč končana vojna, ki se mora končati, bo ta dežela potrebovala enotno in močno vlado, da jo vodi in organizira.“

„To pomeni komunistično vlado?“

„Da. Smo edini, ki lahko računajo s soglasjem in s silo, da se izvede.“

„Tudi potrebujete ustavno listino, ali ne? Mandat.“

Il Lupo je prijazno pritrnil.

„Ga imamo. Angleži so nam jasno dali vedeti, da bodo sodelovali s tistim, ki jim bo pomagal voditi deželo. Oborožili so nas in nam prepustili zadovoljivo področje za uresničevanje vojaških operacij. Kajpak imajo Severni Amerikanci drugačne misli, vendar jim manjka politična zrelost in jih za nekaj časa lahko pustimo ob strani. To je prva polovi-

ca mandata. Drugi del si moramo pridobiti.“

„Kako?“

„Na kakšen način si pridobi zaupanje katera koli stranka? S tem, da pokaže rezultate. S tem, da vzpostavi red v zmedii. S tem, da se reši drugače mislečih in ustvari enotnost s silo.“

„To so skušali doseči fašisti,“ je dejal Nerone brez slehernega strahu.

„Njihova zmota je bila v tem, da so zgradili svojo diktaturo na enem človeku. Naša bo diktatura proletariata.“

„In hočete, da bi se jaz pridružil vam s tem namenom?“

„Kot je to storil Meyer,“ je mirno nakazal Il Lupo. „On je po naravi svobodomislec, vendar je videl polom liberalizma. Ne zadoščajo obljube glede dela, vzgoje in blaginje kot povračilo za sodelovanje. Ljudje niso ustvarjeni na ta način. So bedasti in sebični po naravi. Potrebujemo disciplino prisile in strahu. Pomislite na svoj lastni primer. Vi ste opravili dobro delo, vendar kam je to pripeljalo? Krožili boste s košaro jajc v roki v vlogi dobredelne dame do dneva, ko boste umrli... In pustili vas bodo to delati. Kakšna prihodnost je v tem?“

Prvič, odkar je prispel Nerone, je opazil Meyer, da je v njem popustila napetost. Njegov shujšani in temni obraz se je zaokrožil v odkritem smehu.

„Nobene prihodnosti ni, to vem.“

„Zakaj pa tedaj to počenjate?“

„Svet bi bil brez tega trd kraj,“ je odvrnil Nerone lahko.

„Soglašam,“ je dejal Il Lupo. „Toda v svetu, ki ga bomo mi zgradili, ne bo potrebe, da bi to delali.“

„Ravno to je, kar me plaši,“ je rekel Giacomo Nerone in vstal. „Mislim, da se ne razumeva.“

„Jaz vas zelo dobro razumem,“ je dejal brez mržnje Il Lupo, „nisem pa prepričan, če vi razumete mene. Zasedamo naselja drugega za drugim in ustanavljamo našo lastno upravo. Gemello je naslednje na listi. Kaj nameravate storiti vi glede tega?“

Nerone se je nasmehnil in zanimal misel, preden jo je izrekel. „Lahko bi zbral ljudi in se bojeval z vami.“

Il Lupo je odkimal.

„Predober vojak ste, da bi nameravali kaj takega. Imamo puške in krogle in pripravljani smo jih uporabljati. Lahko bi vas pokončali v enem popoldnevu. Kakšna korist bi bila od tega?“

„Nobena,“ je odvrnil Nerone, ne da bi se razburil. „Tedaj bom širil po naselju glas, naj čakajo brez nasilja na prve svobodne volitve.“

Ustnice Il Lupa so se stisnile v nasmešku.

„Tedaj bodo že pozabili na puške. Spominjali se bodo samo kruha in testenin in severnoameriške čokolade.“

„In fantov, ki ste jih vi pobili v jarkih!“ Neronejev glas se je razvnel od nenadne jeze. „In pretepenih starcev in obritih deklet! Nova tiranija zgrajena na stari tiraniji, svoboda znova zastavljena za iluzijo miru. Sedaj se bodo podvrgli, ker so zbegani in prestrašeni. Kasneje se bodo vzdignili, da vas bodo sodili in vrgli ven!“

„Preskrbi človeku delo za čez dan, da si bo napolnil trebuh, in žensko za čez noč pa se ne bo nikdar spomnil na sodni dan.“ Il

---

Oljki

Glej, prišla oljčna je nedelja in polne srčnega veselja vrvijo trume v božji hram. Odrasle zreš in otročice, nesoče oljkove snopiče, če ne, mladike oljčne vsaj, svetišče zdi se oljkov gaj. Skoz okna sonce božje lije v ta gaj svoj zlati žar nebes, a boljše sreče sonce sije otrokom z lic in iz očes skoz senco oljkovih peres. Pristopi starček sivolas in blagoslov nebeški kliče njegov srčno moleči glas na oljčne veje in snopiče. O, naj te oljke, kjer bi bile, bi blagoslov in mir delile! Da, oljkove mladike té mir bodo in blagost rodile, ko hiše, vrte in poljé blagoslavljuje pokropé.

Simon Gregorčič

Lupo se je vzdignil. Zdelo se je, da njegova suha pojava raste in napolnjuje šotor. „Druga stvar, Nerone...“

„Kaj?“

„V Gemellu ni prostora za naju oba. Vi boste morali oditi.“

Nepričakovano se je Nerone vzravnal in se zasmeljal.

„Vi bi radi, da bi jaz prišel ob ves ugled in se izmuznil plaho kot zajec, medtem ko bi vi prihajali kot odrešenik Italije. Vaš pohlep je pretiran, človek!“

„Če vztrajate,“ je odvrnil s hladno odločnostjo Il Lupo, „vas bom moral ubiti.“

„Vem,“ je dejal Giacomo Nerone.

„Vi hočete postati mučenec, kajne?“

„To bi bila norost in domišljavost,“ je odvrnil Nerone preprosto. „Ne želim umreti, kot ne želi noben človek. Toda ostal bom na zemlji, ki sem jo obdeloval z lastnimi rokami, na kraju, kjer sem našel ljubezen, zaupanje in vero. Odklanjam, da bi bil vržen ven, da bi omogočil vam lahko zmago.“

„Prav dobro,“ je dejal Il Lupo

brez zamere. „Že poznamo tla, po katerih hodimo.“

„Dovolite sedaj, da me Meyer spremlja?“

„Seveda. Če počakate zunaj trenutek, bova končala z zadevo, ki jo morava skleniti.“

Ko je Nerone odšel iz šotora, je dejal Il Lupo brez vznesenosti:

„Je fanatik. Moral bo oditi.“

Meyer je izrazil svojo zaskrbljenost.

„Je dober človek. Veliko dobrega napravi in nič slabega. Zakaj ga ne bi pustili?“

„Vi ste mehki, Meyer,“ je dejal Il Lupo živahno. „V desetih dneh se bomo polastili Gemella. Vi razpolagate s tem časom, da ga pripravite k pameti.“

„Jaz si umijem roke,“ je dejal kratko Meyer.

Il Lupo se je nasmehnil.

„To je Pilatova fraza, moj dragi doktor. Judje imajo drugo: „Primerno je, da umrje en človek za ljudstvo...“

In se je smehljaj naprej, medtem ko se je Meyer pridružil Giacomu Neroneju...

(Bo še)

SLOVENC PO SVETU

Poživite zanimanje za običaje svojega naroda, za slovenski jezik, kulturo in miselnost...!

Ernest P. Kline, podguverner Pennsylvanie, ob 80-letnici Ameriške Slovenske Katoliške Jednote v Pittsburghu, PA (18. VIII. 74).

Ponosen sem, da imam priložnost z vami praznovati 80-letnico vaše organizacije.

Vaša bratska Ameriška Slovenska Katoliška Jednota ima dolgo zgodovino bratstva in medsebojne pomoči.

Ko so pred sto leti Slovenci v večjem številu začeli prihajati v Ameriko, so tukaj naleteli na sovraženo in tuj svet.

Bilo je težko se vživeti v nenavadne tradicije, se privaditi novemu jeziku in se seznaniti s sosedi, ki so jim bili tujci. Naravno, te okoliščine so jih navajale, da so se rojaki v stiskah navezali drug na drugega.

Še težje je bilo njih vsakdanje delo za življenjski obstanek, ker vašim prednikom niso ničesar prinesli na krožniku, ne od delodajalca in ne od vlade. Naseliti so se morali, kjer so dobili delo in to je bilo samo v rudnikih in jeklarnah. Delati so morali v največji vročini in opravljati najtežja in najbolj umazana dela. S svojo pridnostjo in vztraj-

nostjo so postali znani kot najboljši jeklarski delavci v Ameriki.

Da, mi se moramo zavedati, da je naša močna Amerika, katere industrijsko silo svet občuduje in spoštuje, bila zgrajena na močnih hrbtih emigrantov.

Pomešane s premogom, ki so ga po globokih rovih kopali iz zemlje, in primešane jeklu, ki so ga talili, so bile njih kosti, meso, kri in solze. To dejstvo so zgodovinske knjige enostavno prezrle ali pa jih je sram to priznati.

Kljub vsem tem zapostavljanjem so se vaši predniki po svoji volji odločili, da ostanejo trdni in zvesti svoji katoliški veri. Po težkem delu so radevolje žrtvovali čas, da so redno hodili k sv. maši. Vzgajali so trdne in vzorne družine. Svojo bodočnost so gradili z vero v Boga in v zvestobi do nove domovine. A tudi v novem svetu so ohranili spoštovanje do svojih narodnih izročil in ponos na svoje narodno poreklo.

Ta dejstva bi morala biti stalno javno poudarjena, vendar bo kdo od vas mogoče vprašal, zakaj nekdo z imenom Kline razlaga Slovence slovensko zgodovino.

Poskušal vam bom povedati, zakaj.

To je namreč zgodovina, ki si jo deli milijone Amerikancev, kateri so se priselili v to deželo. Tudi jaz sem del te zgodovine.

Ampak to je več, kot samo zgodovina. To je živa sedanost in skrajni čas je, da mi Amerikanci - posebno naši ameriški voditelji na vladnih položajih in v industrijskih direktorskih pisarnah - spoznamo resnično zgodbo, kdo je dejansko zgradil to deželo in kako je bila grajena. Ameriško ljudstvo je o tem samo enostransko poučeno.

Čas je že, da pozorno premotrimo merodajne sile v tej deželi, da ugotovimo, če so ljudstva, ki so pomagala graditi našo državo, prejela zato primerno priznanje.

Čas je, da te glasove in zahteve slišijo v mestnih dvoranih, v vladnih prostorih zveznih držav in pri federalni vladi.

Mislím, da vstopamo v novo razdobje ameriške zgodovine, obdobje, v katerem bodo mogle organizacije, kot je vaša, opraviti za Ameriko važno delo.

Vi nas morete poučevati o naši lastni zgodovini.

Sto osemindvetdeset let po podpisu Deklaracije o Neodvisnosti smo zopet na robu nove ameriške revolucije. Velik del ameriškega prebi-

valstva se tokrat upira — ne proti Angliji in angleškemu kralju — ampak proti potvarjanju naše lastne zgodovine.

Več kot sto let smo govorili o izkušnjah in problemih emigrantov v Ameriki in jih silili, da se naj prilagodijo tako, da čimprej opustijo svoje stare navade in se v vsem izenačijo v ameriškem topilnem loncu (melting pot). Resnično deistvo pa je, da je Amerika sprejemala ljudstva vseh narodnosti, vseh veroizpovedi in vseh ras, ki pa so jih hoteli takoj pretopiti in preoblikovati — ne kot Irce, Italijane ali Slovence — ampak v Amerikance.

Dvoje stvari je bilo popolnoma zgrešenih v „melting pot“ teoriji. Prva napaka je bila teorija sama, ker ni upoštevala značilnih razlik različnih narodnosti in kultur. Navajala je ljudi, da naj kot Amerikanci vsi enako izgledajo, enako mislijo, enako ravnaajo in se naj živijo v neki skupen ameriški ideal. Ta teorija je izključila možnost, da bi kdo mogel biti lojalen Amerikaneec, če še vedno ostane ponosen na svojo narodno kulturo, na svoj jezik, na svojo zgodovino in na svoj ali svojih prednikov rojstni kraj, najsi bo to Slovenija, Hrvaška, Italija, Poljska ali Grčija — Afrika ali Japonska.

Bolj resna kot napaka v načelu je bila napaka v praksi. Od novih naseljencev niso pričakovali samo, da postanejo novi Amerikanci — sestavljena družba različnih kulturnih karakteristik, ampak da se preoblikujejo v model belega anglo-sakson-

skega protestanta, katerih predniki so se prvi nasečili v večjem številu na obalah tega kontinenta (če ne upoštevamo Indijancev, ki so že bili tukaj).

Če nisi bil anglosas, si že bil znanovan kot manj vreden in potruditi si se moral na vse načine, da sprejmeš anglosakonske navade in njih miselnost. Če nisi bil protestant, je tudi to pomenilo zaostalost in vsiljevali so ti občutek, da katoličani in judje ne morejo biti pristni Amerikanci.

Ni se nam treba ozirati daleč, okrog, da ugotovimo škodo in zapostavljanje, ki so jih zaradi tega utrpeli milijoni Amerikancev. Od državljanske vojske do druge svetovne vojske so v javnih državnih šolah osredotočili vzgojo otrok, da v njih izbrišejo čimprej vse sledi priseljevanja in tuji vpliv. Državne javne šole so si nadele prvenstveno nalogo, da prevzgojijo otroke priseljencev v za njih pojme dobre Amerikance — to je v dobre bele anglosakonske protestante. To so hoteli doseči z vsemi sredstvi, tudi če je bilo za to potrebno spremeniti staro družinsko ime v angleško zveneče.

Če pregledate imena vodilnih osebnosti v finančnih in trgovskih podjetjih, boste ugotovili podobno situacijo — dokaz močnih predsodkov proti ljudem, ki niso angleškega ali vsaj nemškega in skandinavskega porekla. Še sedaj je zelo malo ljudi na višjih mestih v trgovskih in denarnih podjetjih, ki so potomci italijanskih, poljskih, slovenskih, hrvaških in ukrajinskih emigrantov.

Jaz se že 20 let udeležujem v javnem življenju, sem katoličan, moja mati je Italijanka, poročen sem z Italijanko-katoličanko. Mislim, da iz lastnih izkušenj vem nekaj o predsodkih v javnem življenju, saj je končno šele v zadnjih dvajsetih letih bilo v Ameriki možno, da smo mogli izvoliti katoliškega predsednika, ki pa je tudi zaradi verskih predsodkov bil skoraj poražen.

Toda v zadnjih nekaj letih sem občutil, da se prebuja nov duh: Začetek razumevanja, da je Amerika dejansko močna ne zato, ker so se vsi Amerikanci nekako izenačili, ampak zaradi spoznanja, da smo ohranili različnost. V ljudeh se je začel vzbujati ponos na svoje narodno poreklo, ne zatajijo in se več ne sramujejo svoje narodnosti. Ta zavest postaja že očitna tudi v javnem življenju. Narodne skupine in posamezniki po lastni pobudi raziskujejo svoje vezi na preteklost — družinske vezi, zanimanje za svoj narodni jezik, za vero in za svojo narodno kulturo. V zadnjih letih je več uglednih pisateljev in filozofov na razne načine navduševalo posamezne narodnosti, da v ameriškem življenju ohranijo narodne pestrosti.

Pred dvema letoma je ameriški Kongres odobril važen zakon „Ethnic Heritage Studies Act“, ki je zaenkrat nekaterim univerzam nakazal skromno vsoto denarja za študije narodnih dediščin. Kakor mnogi od vas veste, je bil senator države Pennsylvania, Schweiker, glavni sponzor za sprejem tega zakona.

Ne mislim, da nas naj to iznena-
di — dasi je nenavadno — da prav
v času, ko imamo vsega dovolj, česar
si poželimo, ko v trilijonih govorimo
o zmogljivosti ameriške produkcije,
ko je postal komputer del našega
skdanjega življenja, ko televizija do
skrajnosti vpliva na pamet ljudi, da
bi jim vcepila neko istovrstno kultu-
ro, da smo ravno ob takšnem višku
razvoja začeli resno in več premišlje-
vati, iz katere dežele so prišli naši
predniki, različne kulture prihajajo
bolj do izraza in v javnosti je priz-
nana važnost, da se različnost in
raznovrstnost ohrani v ameriškem
življenju.

Prišel sem tudi do prepričanja in
jasno sem spoznal dejstvo, da se
mnogi Amerikanci ne morejo spri-
jazniti in ne navaditi na sedanjo me-
hanično eksistenco, ki jim je izpo-
drezala korenine njihovega narodne-
ga izvora. Amerikanci zopet hrepe-
nijo po srečnem življenju v zadovolj-
ni družini, po domačih naselbinah,
začeli so pogrešati tradicionalno po-
vezanost s Cerkvijo, želijo poživitev
kulturnega udejstvovanja svoje na-
rodnosti. A na žalost, v največ pri-
merih tega ne morejo več najti.

Nekateri bodo rekli, dejansko so
že tako govorili, da je povratak k
uvaževanju teh vrednot in starih
tradicij nevaren, da prinaša klice
nesloge in razkroja. Še trdijo, da
moramo Amerikanci biti v vsem vsi
enaki, sicer ne bomo mogli vztrajati
v skupnosti.

Zavračam takšno mišljenje. Mi-
slim, da moremo imeti oboje: enot-

nost in različnost. Prepričan sem, da
bomo dosegli najboljšo in najtrdnej-
šo enotnost, če nam ta ne bo vsilje-
na od zgoraj, s priznanjem bitnih
razlik med nami in z razumevanjem,
da so prav naše razlike pripomogle
k tako pestremu življenju v naši
deželi.

Jasno pa se moramo zavedati tudi
nevarnosti, ki tiči v razlagi pojmov
„različen“, kar naj ne pomeni „bolj-
ši“. Biti Slovenec je nekaj različne-
ga kot biti Hrvat ali Macedonec, a
ne boljše. Moramo razumeti in spre-
jeti dejstvo, da nimamo trdne ali sa-
mo ene osnove, po kateri bi mogli
ocenjevati, kaj in koliko so prispe-
vale posamezne narodne, jezikovne,
kulturne skupine k napredku Ame-
rike. Vsaka narodnostna skupina je
k ameriškemu razvoju prispevala
na svoj način. In to je skupno ustva-
rilo veličino Amerike. Zaradi tega
ne sme biti nobenega nasprotja med
biti dober Amerikanec in istočasno
spoštovati svoj narodni izvor kjer-
koli že je v starem kraju.

Kakšni naj bodo praktični zaključ-
ki o tem, kar sem vam pravkar go-
voril. Ali sem opravil samo navaden
govor? Ali pa sem govoril o zadevah,
kjer lahko vi pomagate okrečiti sile,
ki nas vodijo k boljšemu upošteva-
nju pluralistične ameriške družbe?

Kar morete najprej storiti v tej
zadevi je, da podprete „Senate Bill
6118“, ki je sedaj v obravnavi v Se-
natu države Pennsylvanije.

Predlagatelje tega zakonskega os-
nutka predvsem skrbi pomanjkanje

šolskih knjig, ki obravnavajo narodne dediščine raznih narodnih skupin. Naše knjige so pisane iz bolj ozkega stališča, dasi opazamo tudi v tem pogledu precejšnje izboljšanje v zadnjih 60 letih.

Drug praktičen nasvet bi bil, da vi med seboj razpravljate in potem svetujete, kako bi mogli naš oddelek za šolstvo in naše univerze najboljše izrabiti sedanje pogoje za etnične študije. Svetujem vam najbolji praktičen način, namreč da se po ustnem izročilu zapišejo in na ta način ohranijo drobci vaše in naše zgodovine. Med nami še živi mnogo starih ljudi, ki so prišli v Ameriko pred letom 1924, ki se še spominjajo svoje rojstne domovine in svoje poti v Ameriko. Tem ljudem so se gotovo globoko vtisnile v spomin prve težave, na katere so naleteli v Ameriki kot novi priseljenci, in kako težko so se privadili ameriškemu načinu življenja ter drugačnemu pojmovanju ameriške kulture. Skrajni čas je, da se ti spomini pravilno revidirajo, dokler še živijo priče iz tistih časov. Vaša Jednota bi mogla pri tem veliko pomagati.

Tretji nasvet je zelo enostaven: Vi sami povečajte svoja prizadevanja, da boste boljše razumeli sami sebe in svojo narodno dediščino. Poživite zanimanje za tradicionalne navade in običaje svojega naroda, za slovenski jezik, kulturo in miselnost, kakor ste vse to pred leti prinesli v to deželo vi, vaši starši ali stari starši iz majhnega koščka evropskega kontinenta, kjer je naša stara

domovina. Vzbudite zanimanje za to tudi pri vaših otrocih.

Vse te zadeve sem smatral za tako važne, da sem jih predlagal kot eno izmed glavnih točk za praznovanje 200-letnice ameriške neodvisnosti, ki bo čez dve leti.

Gesto naše države je „E pluribus unum“ — v mnogem eno. Potrebno je, da geslo naše skupne države Amerike vsi razumemo, kaj pomeni. Gotovo ne pomeni, da mora iz mnogih različnih kultur in različnih jezikov ter ver nastati samo eno in edino pojmovanje, kakšen naj bo dober Amerikanec. Pomeni pa, da ni dovolj, da različnost samo toleriramo, ampak da moramo tudi ohraniti in biti ponosni na različne značilnosti narodnih in kulturnih vrednot. Ne sme nas biti strah, da nas bo to razdvojevalo, kajti iz priznanja naše različnosti raste naša moč.

In najlepše priznanje, ki ga morem izraziti ustanoviteljem naše države, skupini pametnih mož, ki so se pred 200 leti zbrali v Philadelphiji je, da jim sedaj dokažemo, da se Amerika ne boji različnosti, ampak da dejansko še vedno sprejema — kakor prej — ljudstva različnih narodnosti in različnih ver. Veselimo se tudi, da nikomur ni več potrebno zatajevati svojega narodnega izvora, da bi mogel postati dober Amerikanec. Nikomur ni odrečena pravica da ostane zvet globoko usidrani življenjski povezavi z običaji svojega ljudstva, pa naj so prišli iz gorate Kalabrije, iz Ukrajine ali iz preproste vasi v Sloveniji.

med nami v Argentini

XXIV. misijonska veletombola

V nedeljo 5. januarja je bila 24. misijonska veletombola za slovenske misijonarje, ki jo vsako leto prireja Slov. mis. zveza pod vodstvom g. Ladislava Lenčka CM. Doslej je bila zmeraj v Ateneo Don Bosco v Ramos Mejiji, letos pa so jo organizatorji prenesli v slovensko misijonišče v Slovenski vasi.

Ob 17 je bila v cerkvi Marije Kraljice sveta maša z govorom g. Franca Sodje CM, nato pa se je na prostornem dvorišču začela tombola. Kvatern in činkvinov je bilo 350, tombol pa 70. Udeležencev je bilo nad 1.200, zbralo pa se je nad 6 milijonov pesov.

Občni zbor Slov. doma v San Martinu

8. decembra je imel Slovenski dom v San Martinu svoj 14. redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik Anton Žagar. Po poročilih odbornikov je bil izvoljen novi odbor, ki ga sestavljajo:

Franč Zorec (predsednik), ga. Saša Golobova in Pavle Čibelj (podpredsednika), Rudolf Smersu in gđc.

Milena Potočar (tajnika), Franc Fajfar, Janko Filipič, Stanko Oberžan, gđc, Pavla Petelin, Jože Skale ml., Alojzij Tašner, Janez in Marjan Petkovšek, Marjan Oberžan in Tone Avguštin.

Otroška kolonija

Otroška kolonije, ki jo organizira Zedinjena Slovenija, se je letos udeležilo 93 otrok: 40 dečkov in 53 deklic. V vodstvu kolonije sta bila ga. Marjana Marn in g. France Vitrih. Njima so bili v pomoč Mirjam Jereb, Ivanka Makovec, Lučka Pavšer, Anica Rode, Emica Urbančič, Gregor Batagelj, Pavel Fajdiga ml. in Peter Pavšer. Iz Buenos Airesa so odšli v počitniški dom dr. Rudolfa Hanželiča 27. decembra in se vrnili nazaj 12. januarja. Dnevni red kolonije je obsegal izlete, kopanje, telovadbo, nastope, petje, vzgojne govore dr. Hanželiča pri vsakodnevni maši, pisanje nalog, risanje, ročna dela, branje in poslušanje povesti. Zanimanje za kolonijo v kordovske hribe je iz leta v leto večje in precej otrok letos ni prišlo na vrsto.

Družabna prireditel naše revije

Zadnje nedeljo v januarju je bil za slovensko skupnost v Argentini dan verskega tiska. Na Pristavi v Moronu je bila celodnevna družabna prireditev naše revije.

Veliko rojakov se je zbralo na Pristavi že v dopoldanskih urah. Sv. mašo za žive in umrle dobrotnike „Duhovnega življenja“ je daroval msgr. Anton Orehar, ki je v pridigi govoril o važnosti verskega tiska za našo skupnost.

Po sv. maši je bilo skupno kosilo, ki so ga pripravile gospe iz moronskega okraja, stregli so pa dekleta in fantje. V popoldanskih urah je kljub izredni vročini (37 stopinj) prihajalo veliko ljudi, ki so plačevali naročnino, sodelovali pri srečolovu in kramljali v prijateljski družbi. Proti večeru je bilo nagradno žrebanje za vse tiste, ki so do tedaj poravnali naročnino za tekoče leto, žrebanje otrok, ki so lani pisali v Božje stezice, in žrebanje števil, ki so jih obiskovalci prejeli ob vstopu na pristavo.

Prireditel je lepo uspela in uprava „Duhovnega življenja“ se za sodelovanje lepo zahvaljuje vsem dobrotnikom in sodelavcem.

Pri nagradnem žrebanju naročnikov, ki imajo poravnano vso naročnino, so bili izžrebani: g. Kokalj Janez, San Justo; g. Franc Močnik, Pilar; g. Jernej Štefe, Ramos Mejía; g. France Rant, Morón; g. Ivan Žnidar, Carapachay; g. Anton Bizjan, V. Loma Hermosa; g. Herman Zu-

pan st., Ramos Mejía; g. Čop Avgust st., Castelar; g. Jože Lovšin, San Justo in g. Jože Draksler, San Justo.

Cerkev Marije Pomagaj

Od 1. aprila 1974. do konca leta so rojaki prispevali 21,876.616 pesov za cerkev Marije Pomagaj v Buenos Airesu. Stroški za dokončanje del in opreme so znašali v istem obdobju 15,620.112. Ob blagoslovitvi cerkve v maju lanskega leta je bilo dolga 27,776.070, ob koncu leta pa še 21,519.566. Novih dobrotnikov je bilo v tistem času 202, dotedanji prispevek pa je zvišalo 192 dobrotnikov. Novih dobrotnikov je bilo iz San Justa 32, iz Ramos Mejije 30, iz Capitala 24, iz San Martina 12, iz provinc 12, iz Lanusa 11, iz Floride-Carapachaya 8, od organizacij 6, iz inozemstva pa 55.

Dolgove krije začasno podporna ustanova Čebelica, z brezobrestnim posojilom.

novice iz Slovenije

Pregled stanja klera v ljubljanski nadškofiji

V letu 1974 je bilo 14 škofijskih duhovnikov in 2 redovnika. Umrlo je doma 11 škofijskih duhovnikov in 5 redovnih duhovnikov. Zunaj domovine so umrli 4 naši duhovniki. Skupno je torej umrlo kar 20 duhovnikov. Dne 31. decembra 1974 je bilo skupno 348 duhovnikov. Od teh jih je bivalo in delovalo na ozemlju nadškofije 326, po drugih škofijah Jugoslavije 5, v inozemstvu 17. Po svetu pa je še 109 inkardiniranih duhovnikov, ekskardiniranih pa v tujini 41. Povprečna starost doma umrlih duhovnikov je 69 (najmlajši 26, najstarejši 92 let), v tujini pa 74 let. Redovnih duhovnikov je v nadškofiji 147. Bogoslovcev ima nadškofija 85, malosemeniščnikov pa 36.

Duhovniški jubilej v letu 1975

Biserno mašo bodo imeli: Henrik Wittine, bivši župnik v Borovcu, sedaj biva v Gradcu v Avstriji; Janko Valjavec, SDB na Kodeljevem v Ljubljani in Ludovik šavelj, CM, ki biva v Trstu.

Zlato mašo (50 let mašništva)

bodo imeli letos: Viljem Cunder, župnijski upravitelj v Mekinjah; Ivan Pečnik, bivši župnik in dekan na Vrhniku, sedaj v Ljubljani, in p. Edvard Vogrin OFM - Cap., sedaj v kapucinskem samostanu v škofji Loki.

Zunaj nadškofije pa bodo imeli zlate maše naslednji duhovniki ljubljanske nadškofije: Matija Lamovšek v Argentini; Julij Slapšak v ZDA, Franc Studen v Italiji; Jože Godina na Koroškem in cistercijan p. Stanislav Mali, ki biva v Stamsu na Tirolskem.

Birmovanje v letu 1975

Birme v letu 1975 bodo v dekanijah Črnomelj, Kranj, Litija, Novo mesto ter v ostalem ljubljanskem sektorju po ena.

Nova župnija škofja Loka — Suha

S 1. januarjem 1975 je bila ustanovljena župnija škofja Loka — Suha. Dosedanja škofjeloška podružnica sv. Janeza Krstnika je postala župnijska cerkev nove župnije, ki ima okoli 2.500 prebivalcev.

Imenovanja

Za dekana dekanije Leskovec je bil na predlog dekanijske duhovščine imenovan za dobo 5 let Stanislav Mehle, župnik v Cerkljah ob Krki. Za župnika župnije sv. Trojice v Tržišču je bil umeščen Franc Mikuž. Za upravitelja župnije sta bila imenovana: Ivan Lovše za Krško, Andrej Glavan za škofjo Loko — Suha. Za ekspozita pri podružni cerkvi šmar-

tno ob Savi, župnija sv. Peter v Ljubljani, je bil imenovan Anton Pust, CM.

Birme v letu 1974

Lansko leto je bilo birmanih v ljubljanski nadškofiji 6.184 ljudi. Razdelitev je takole: Ljubljana — Stolnica 474, Ljubljana — Vič 334, Ljubljana — Črnuče 118, Ljubljana — Sv. Peter 298, Ljubljana — šiška 275, Leskovec 216, Bučka 27, Cerklje ob Krki 92, Čatež ob Savi 60, Kostanjevica 99, Krško 80, Raka 92, Studenec 63, Sv. Duh — Veliki Trn 34, Sv. Križ — Podbočje 142, škocjan pri Novem mestu 152, šenjernej 321, Velika Dolina 91, Begunje na Gor. 35, Bled 100, Bohinjska Bela 22, Bohinjska Bistrica 76, Breznica 29, Dobrava pri Kropi 11, Dovje 34, Gorje 91, Jesenice 177, Koroška Bela 120, Kamna Gorica 28, Koprivnik pri Bohinju 27, Kranjska gora 38, Kropa 45, Lesce 28, Leše 17, Ljubno 21, Mošnje 34, Ovsišje 28, Radovljica 71, Rateče — Planica 11, Ribno 32, Srednja vas v Bohinju 49, Sv. Križ nad Jesenicami 2, Zasip 52, Ajdovec 20, Ambrus 12, Dobrnič 37, Krka 37, šmihel pri Žužemberku 16, Zagradec 22, Žužemberk 123, Bukošnica 13, Črni vrh nad Polhovim gradcem 30, Davča 12, Dražgoše 18, Javorje pri Litiji 22, Leskovača 27, Lučine 37, Nova Oselica 24, Poljane nad škofjo Loko 64, Reteče 64, Selca 111, Stara Loka 190, Stara Oselica 16, Sv. Lenart nad škofjo Loko 11, škofja Loka 407, Trata — Gorenja vas 108, Zali Lok 33, žalnica 133, žiri 193, škofijska kapela 230.

P. dr. France Ačko, OFM — skladatelj — umrl

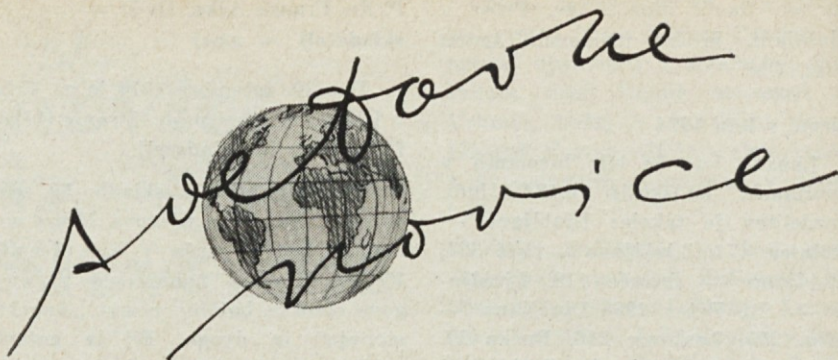
Dne 30. decembra 1974 je na Viču v Ljubljani umrl p. dr. France Ačko, frančiškan in skladatelj.

Število njegovih skladb je zelo obsežno. Znana je njegova Missa sollemnis, potem maša v čast Jezusu Kristusu, skoro ponarodele so njegove otroške božične pesmi „Angeli stopajo“ in druge. Bil je gotovo velik umetnik in ga bodo morali šteti med mojstre cerkvene glasbe v Sloveniji. Prenovljeno bogoslužje mu mora biti vedno hvaležno za njegov očenaš, ki ga pojejo Slovenci pri mašah doma in na tujem in so mu ga zapeli tudi na koncu pogreba. Vendar je še dva dni pred smrtjo lahko maševal. Viški pevci so mu pri pogrebu, ki ga je vodil nadškof Pogačnik, občuteno zapeli njegovo najlepšo božično pesem: „Počivaj, milo Detece“, ki je pomenljivo izzvenela v refren „zato želimo ti miru“. Dopolnil je 70 let.

Izseljenska nedelja na Brezjah

V dopoldanskih urah zadnje nedelje v letu 1974 se je v božjepotnem središču na Brezjah zbrala kar čedna množica „izseljenskih romarjev“. Udeležili so se posebne „zdomske slovesnosti“, ki jo je vodil ljubljanski pomožni škof Lenič, pooblaščenec slovenskih škofov za dušno pastirstvo zdomcev. Brezjanska cerkev je bila za to priložnost polna predvsem tistih vernikov, ki so pred leti odšli na delo v tujino.

Magdali Svetovnice

Poljski ščferji

Več kot tisoč voznikov težkih kamionov se je zbralo v znanem pojskem romarskem središču Svietu gora v škofiji Poznanj. Romanje ščferjev v to svetišče je že tradicionalno, letos pa ga je oblikovala svetletna misel sprave z Bogom in brati.

Težave v Rodeziji

Rodezijski škofje (Afrika) so se pritožili proti ukrepu pravosodnega ministra, ki je za tri mesece prepovedal izhajanje katoliškega časopisa Moto. Že leta 1972 je pravitako obsodil njegovega glavnega urednika, ker je objavil članek predsednika škofovske konference nadškofa Lamonta, ki se je zavzel za prenehanje rasnega razločevanja v državi.

Zanimivo odkritje

Na zahodni obali Genezareškega jezera so odkrili ostanke mesta Magdala (sinagogo, dvoje cest in rim-

ski steber). O Magdali poročata tako judovski zgodovinar Jožef Flavij kot judovska knjiga Talmud.

Zgledna velikodušnost

Italijanska katoliška dobrodelna organizacija Caritas je začela z zbranimi darovi graditi v Južnem Vietnamu mestece, v katerem bo našlo dom 2310 družin. Tako bo 11.500 ljudem omogočeno človeka vredno stanovanje.

Nova škofija

Havre, francosko mesto je postalo sedež nove škofije. Ozemlje je spadalo doslej v nadškofijo Rouen; zaradi pomembnega obmorskega položaja in velikega števila prebivalcev (okoli 400 tisoč) pa ga je papež proglasil za samostojno versko enoto. Novi škof je msgr. Michel Saudreau.

Ni vse zlato

Kljub svetlim pojavom pri prizadevanju za združenje kristjanov so tudi sence. Atensko časopisje je poročalo, da bodo štirje menihi, ki so

odgovorni za stavko na meniški go-ri Atos, v kratkem izstopili iz samostana. Menihi so se lanskega mar-ča uprli prizadevanju ekumenskega patriarhata ter stavkali pod geslom: „Pravovernost ali smrt.“

Poljski misijonarji

Lansko leto je poslala Poljska v misijone 82 ljudi. Odšli so v 24 različnih držav: 44 v Afriko in 27 v latinsko Ameriko. Vseh poljskih misijonarjev je sedaj 597 duhovnikov, 178 redovnikov in redovnic ter šest laičnih misijonarjev.

Tudi lurška votlina jim je napoti

Zbiranje velikih ljudskih množic v Lurdu gre nekaterim močno na živce. Da bi preprečili ta velika romanja, so ti sovražniki Lurda razglasili, da bodo napravili bombne atentate v votlini prikazovanj in drugod v Lurdu. Policijski komisariat v Lurdu je res postrožil nadzorstvo okoli votline in po cerkvah. Ljudje pa se groženj niso ustrašili in ni obisk zaradi njih prav nič nazadovale.

Litva brez škofov

Hudo preganjanje katoliške Cerkve od strani komunističnih oblasti traja že dvajset let. Sedem škofij je brez škofov, dva pomožna škofa ne smeta vršiti službe. Za tri milijone katoličanov je samo 809 duhovnikov (bogoslavcev je 34).

Podzemeljska župnija

V Asturias (Španija) je ovidski nadškof msgr. Díaz Merchán posvetil prvo župnijsko cerkev pod zem-

ljo. Razlogi za to so bili finančni in dušnopastirski. Ker je bila takšna izvedba mnogo cenejša kot nakup zemljišča in zgradnja cerkve. In ker hočejo dati poudarek živemu farnemu občestvu, brez olajševalnega zunanjega okrasa. Vhod v župnijo so enake stopnice kot v postaje polzemeljske železnice.

Prot i igralnicam

V Argentini se je razpasla nava-da, da skušajo javne oblasti reševati svoje finance z javnimi igralnicami (kazini). Posamezni škofje in župniki so oblasti opozorili na veliko moralno škodo, ki jo prinašajo te igralnice, kamor zahaja tudi mladina in se navadi zapravljanja težko prislužene-ga denarja. V zadnjem času se je odprtju igralnice v Concepcionu uprl tamošnji škof msgr. Juan Carlos Ferro in je izdal krepko napisan pastirski list, v katerem opozarja oblasti na težke posledice odprtja javne igralnice v Concepcionu.

Primer ekumenizma

Episkopalna cerkev v Nevadi (Združene države Amerike) je darovala katoliški škofiji v Renu 5.000 dolarjev z namenom, da ji pomaga v njenih gospodarskih težavah. Škof episkopalne cerkve Wesley Frensdorff je prosil katoliškega škofa msgr. Green-a, da naj sprejme ta dar kot znak resnične bratovske vzajemnosti in ekumenskega duha, ki obstaja v odnosih med obema cerkvama.

Kje je kaj

UVODNIK	Voščilo DŽ	129
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Sveto leto v večnem mestu	139
	Veliki četrtek	137
	Veliki petek	140
	Velika sobota	144
	Velikonočna nedelja	147
PESMI	Jesus po vstajenju	150
	Oljki	180
RAZNO	Pismo Duhovnemu življenju	151
	Sveti Jožef	154
	Priprava na smrt	158
V DRUŽINI	Bogkov kot	162
ZA MLADINO	Nova imena v vodstvu SDO in SFZ	167
	In sedaj pogumno naprej!	169
ROMAN	Hudičev advokat	172
NOVICE	Slovinci po svetu	181
	Med nami v Argentini	136
	Novice iz Slovenije	188
	Svetovne novice	199

Leto XLII

številka 3

Marec 1975

Marzo Nº 3

duhovno življenje

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij
(msgr. Anton Orehar): urejuje uredniški odbor:

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158,
Buenos Aires.

Registro de la propiedad Intelectual No. 843-966

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4155
Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103
USA.

Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3,
Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario,
Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorizia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Letna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih
gospodarskih razmer 220 pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca
marca 1975. Pznejše bomo morali upoštevati nadaljne gospodarske
spremembe; — v ZDA in Kanadi 9 dolarjev; v Avstriji 160 šilin-
gov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

Zunanja oprema in stalna zaglavja „Duhovnega življenja in „Bo-
žjih stezic“: Stane Snoj.

Bratje,

če ste vstali s Kristusom, iščite, kar je zgoraj, kjer je Kristus sedeč na božji desnici. Hrepenite po tem, kar je zgoraj, ne po tem, kar je na zemlji. Zakaj umrli ste in vaše življenje je s Kristusom skrito v Bogu.

Ko se prikaže Kristus, vaše življenje, takrat se boste tudi vi z njim prikazali v slavi (Kol 3, 1-4).

